

«ԱՍՔՄԵՂ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ

«Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի ՀՀ Արագածոտնի մարզի
Ապարան քաղաքի մասնաճյուղի վերակառուցման

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՅՏ

«Քոնսեկորդ» ԱՊԸ տնօրեն՝

Վ.Թևոսյան

ԵՐԵՎԱՆ – 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....3

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ4

2. ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ԴԱՇՏ, ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎԱՅԻՆ ԱԿՏԵՐԸ7

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ11

3.1. Ընդհանուր տեղեկատվություն..... 11

3.2. Ճարտարապետական և տեխնոլոգիական լուծումներ 12

3.3. Ջրամատակարարում և ջրահեռացում..... 16

4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀՁՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ).....17

4.1 Նախապատրաստական աշխատանքների բնութագրերը 17

4.2. Շինարարական աշխատանքների բնութագրերը..... 18

4.3. Քանդման աշխատանքների կատարման հերթականություն 18

4.4. Աշխատանքների անվտանգության իրականացման սարքեր և կանոններ 20

4.7. Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում 24

5. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ25

5.1. Տարածքի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները 25

5.2. Շրջանի կլիմայական պայմանները 26

5.3. Մթնոլորտային օդի որակի բնութագիր 30

5.4. Ջրային ռեսուրսներ 30

5.5. Հողային ռեսուրսներ 31

5.6. Կենսաբազմազանություն 31

5.6.1. Բուսական աշխարհ..... 31

5.6.2. Կենդանական աշխարհ 32

5.6.3. Տարածաշրջանի վրանգված էկոհամակարգեր, բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

33

6. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ33

6.1 Ռիսկերի գնահատում 33

6.2 Օդի աղտոտում 34

6.3. Ջրօգտագործում և ջրային համակարգերի վրա ազդեցություն..... 34

6.4 Բնապահպանական միջոցառումների նկարագիրը..... 34

6.4.1. Մթնոլորտային օդ.....	35
6.4.2. Ջրային ռեսուրսներ.....	36
6.4.3. Հողային ռեսուրսներ.....	36
6.4.4. Աղմուկ.....	37
6.4.5. Կենսաբազմազանություն.....	39
6.4.6. Սոցիալական ազդեցության մեղմում.....	39
6.4.7. Թափոնների և այլ նյութերի կառավարումը.....	40
6.4.8. Հնարավոր արտակարգ իրավիճակները և մեղմացման միջոցառումները.....	41
6.4.9. Աշխատանքի անվտանգություն և առողջություն.....	43
6.4.10. Փոխհատուցում.....	44
7. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ.....	44
ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ.....	47
8. ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ/ ՊԼԱՆ.....	54
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	58

ԸՆԴՀԱՆՈՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծրագիր	«Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի ՀՀ Արագածոտնի մարզի Ապարան քաղաքի մասնաճյուղի վերակառուցում
Ծրագրի նպատակը	Արագածոտնի մարզի Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի ուսումնական կենտրոնի հին շինությունների քանդում և նոր ուսումնական մասնաշենքի ու օժանդակ կառույցների շինարարություն
Ծրագրի պատվիրատու	Քաղաքաշինության կոմիտե
Ձեռնարկող	«ԱՍՔՄԵԴ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ
Ձեռնարկողի հասցե	ք. Երևան, Սայաթ Նովա 25, բն. 2
Ձեռնարկողի կոնտակտային տվյալներ, էլ փոստ, հեռախոս	Հեռ.՝ (+374 10) 54 17 07 (քաղ.) (+374 93) 69 78 04 (բջջ.) E-mail: askmeddesign@gmail.com
Կառուցապատվող տարածքի գտնվելու վայրը	Հասցե՝ ՀՀ Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան, Գայի փողոց, թիվ 17/5
Տարածքի մակերեսը	2.23933 հա

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՍՔՄԵԴ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ ընկերությունը մտադիր է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի կառուցման աշխատանքային նախագծի վերաբերյալ ստանալ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական եզրակացություն: Նախագծի մշակումը կատարվել է «ԱՍՔՄԵԴ ԴԻԶԱՅՆ» ՍՊԸ կողմից՝ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից՝ տեխնիկական բնութագրի և նախագծային առաջադրանքին համապատասխան: Գործունեության իրականացման համար հիմք է հանդիսացել քաղաքաշինության կոմիտեի հետ կնքված պայմանագիրը:

Ծրագիրը համահունչ է ՀՀ կառավարության «Աղետների ռիսկերի նվազեցման ազգային ռազմավարության» նպատակներին և ուղղված է երկրի սեյսմակայունության ապահովմանը, անհատական և հասարակական անվտանգության մակարդակի բարձրացմանը և երկրի կայուն զարգացմանը:

Համալսարանի մասնաճյուղի շենքի սեյսմիկ կայունության բարելավման և սույն գործունեության իրականացման համար մշակվել է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ուսումնասիրության և նախնական գնահատման» սույն փաստաթուղթը: Փաստաթուղթը մշակվել է որպես սույն գործունեության բնապահպանական գնահատման ուղեցույց, որի իրականացնող մարմինը հանդիսանում է քաղաքաշինության կոմիտեն: Այս փաստաթուղթը ներառում է Ծրագրի բնապահպանական գնահատման հիմնական սկզբունքները և չափանիշները և ԲԿՊ իրականացման ընթացակարգերը՝ գործունեության իրականացման բոլոր փուլերում:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի (21 հունիսի, 2014) հոդված 14-ի կետ 6-ի համաձայն, Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի վերակառուցման և նոր մասնաշենքերի կառուցման նախագծային փաստաթուղթը ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման և փորձաքննության, քանի որ ընդհանուր կառուցապատվող տարածքի մակերեսը գերազանցում է 1500մ²-ը (Համալսարանի մասնաճյուղի կառուցապատման մակերեսը ընդհանուր կազմում է 8617.2 ք.մ):

Ելնելով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության աստիճանից, նախատեսվող գործունեությունը դասակարգվում է «Գ» կատեգորիայի, որի համար պահանջվում է նախնական գնահատման հայտի պատրաստում: Նախնական գնահատման հայտի բովանդակությունը մշակվել է «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջներին համաձայն:

Գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունների գնահատման և վերլուծության արդյունքներն ամփոփվել են սույն նախնական գնահատման հայտում: Գնահատման նպատակն է նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում շրջակա միջավայրի ու մարդու առողջության վրա հնարավոր վնասակար ազդեցությունների կանխատեսումը, կանխարգելումը, նվազեցումը կամ բացառումը:

Գործունեության իրականացման ընթացքում հիմնական բնապահպանական և սոցիալական ռիսկերն են՝

- օդային ավազանի աղտոտում՝ շինարարական աշխատանքների և շինարարական տեխնիկայի շարժիչների շահագործման ընթացքում,
- շինարարության փուլում մերձակա բնակչությանը /Ապարան համայնք/ պատճառվող անհանգստություն՝ մեքենաների և տեխնիկայի տեղաշարժից,
- շինարարական մեքենաների և տեխնիկայի պատճառով տեղի երթևեկության խափանում,
- հողերի և ջրային ռեսուրսների աղտոտում՝ շինարարական աշխատանքների ընթացքում, և շահագործման փուլում առաջացող արտահոսքերով պայմանավորված աղտոտում,
- հողերի աղտոտում՝ շինարարության և շահագործման ընթացքում առաջացող շինարարական և կենցաղային աղբով,
- աշխատողների առողջությանը հասցվող վնաս՝ գործունեության իրականացման շինարարության և շահագործման ընթացքում:

Հայտում բնապահպանական ելակետային տվյալների հիման վրա առաջարկվել և ամփոփվել են վերը նշված ազդեցությունների և շրջակա միջավայրի մյուս բաղադրիչների վրա կանխարգելմանը և նվազեցմանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների ծրագիր:

Նախնական գնահատման հայտի մշակման համար օգտագործվել են հետևյալ տեղեկատվական աղբյուրները.

- համալսարանի մասնաճյուղի աշխատանքային նախագիծը,
- կառուցապատվող տարածքի վերաբերյալ հավաքագրված տվյալներն ու տեղեկատվությունը,
- տարածաշրջանի վերաբերյալ ելակետային տվյալների վերլուծությունները, քարտեզները,
- համալսարանի մասնաճյուղի շենքի սեյսմիկ կայունության բարելավման ծրագրի վերաբերյալ շահագրգիռ կողմերի հետ բանակցություններն ու քննարկումները:

Գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման փուլում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

- աշխատանքային նախագծի հիման վրա մշակվել է նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտ,
- շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի վերաբերյալ անցկացվել են հանրային քննարկումներ,
- բնապահպանական փորձաքննության նպատակով նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտի և հանրային քննարկումների արդյունքների (ներառյալ՝ արձանագրություն, մասնակիցների ցանկ, տեսաձայնագրություն) ներկայացում բնապահպանության նախարարության «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և նախագծման քննարկումներ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում:

2. ՕՐԵՆՍԴՐԱԿԱՆ ԴԱՇՏ, ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՆՈՐՄԱՏԻՎԱՅԻՆ ԱԿՏԵՐԸ

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի ուսումնական կենտրոնի վերակառուցման և նոր մասնաշենքերի կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչները: Հիմքերը ներկայացված են ստորև.

ՀՀ Սահմանադրություն (ընդունված 06.12.2015թ.) - 12-րդ հոդվածը «**Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը**» սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բանական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2014) - օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման «հայեցակարգերի» պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի, 14-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրույթային փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն ըստ բնագավառների դասակարգվում են երեք կատեգորիաների՝ «Ա», «Բ», «Գ», ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2007թ.) - կարգավորում է արտանետման թույլտվությունները և սահմանում է մթնոլորտային օդի աղտոտման սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաները: Աշխատավայրերում, բնակելի և հասարակական վայրերում, բնակարանային տնտեսության վայրերում, ինչպես նաև շինարարական հրապարակներում աղմուկի թույլատրելի սանիտարական նորմերը սահմանվում են ենթաօրենսդրական ակտով:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

«Հողի օգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարություն 30 հունվարի 2003 թվականի N 121-Ն որոշում և ՀՀ կառավարության 27 սեպտեմբերի 2018 թվականի N 1029-Ն որոշում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունվարի 30-ի N 121-ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին, որով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը:

ՀՀ Կառավարության որոշում N 121-Ն - Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), որը պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

ՀՀ Ջրային օրենսգիրք (04.06.2002թ.) – նպատակն է ազգային ջրային պաշարի պահպանությունն է, օգտագործելի ջրային ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման միջոցով քաղաքացիների և տնտեսության պահանջների բավարարման, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական կայունության ապահովման, ինչպես նաև սույն օրենսգրքի խնդիրների լուծման համար իրավական հիմքերի ապահովումը:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (24.11.2004 թ.) - կարգավորում է թափոնների հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, հեռացման, ծավալների կրճատման և դրանց հետ կապված այլ հարաբերությունների, ինչպես նաև մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (03.04.2000թ.) - սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կենդանական աշխարհի վայրի տեսակների պահպանության, պաշտպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականությունը:

«Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք (23.11.1999թ.) - սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության պետական քաղաքականությունը բնական բուսական աշխարհի գիտականորեն հիմնավորված պահպանության, պաշտպանության, օգտագործման և վերարտադրության բնագավառում:

Բնապահպանական որակի ստանդարտներ, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար:

Նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է նաև հետևյալ որոշումներով՝

- ՀՀ կենդանիների մասին գիրքը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշում (N71-Ն, 29.01.2010թ.)
- ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշում (N72-Ն, 29.01.2010թ.)
- ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության որոշում (N967-Ն, 14.08.2008թ.)

Ուղեցույցներ և ստանդարտներ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2019), որը պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառվումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգը, Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

ՀՀ տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

Շինարարության ընթացքում կպահպանվեն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2017 թվականի մարտի 28-ի թիվ 12-Ն հրամանի պահանջները:

3. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

3.1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

Սույն նախնական գնահատման հայտում ներկայացված՝ նախատեսվող գործունեության ձեռնարկող կազմակերպություն է հանդիսանում «ԱՍՔՄԵԴ ԴԻԶԱՅՆ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը: Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ք. Երևան, Սայաթ Նովա 25, բն. 2: Ընկերությունը մասնագիտացված է նախագծային աշխատանքներում և կապիտալ շինարարության ասպարեզում:

Նախատեսվող գործունեությունն է Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի վերակառուցումը:

«Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի վերակառուցման և նոր մասնաշենքերի կառուցման նախագծային աշխատանքների պատվիրատու է հանդիսանում է ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեն: Նախագծման աշխատանքներն իրականացվել են ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից մշակված տեխնիկական առաջադրանքի և պայմանագրի հիման վրա:

Գործունեությունն իրականացվելու է գոյություն ունեցող ուսումնական մասնաշենքի տարածքում, որտեղ հողի նպատակային նշանակությունը բնակավայր է, գործառնական նշանակությունը՝ հասարակական կառուցապատում: Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի շենքի վերակառուցման և նոր մասնաշենքի կառուցման աշխատանքներն իրականացվելու են անշարժ գույքի նկատմամբ անհատույց օգտագործման իրավունքի պետական գրանցման 4 վկայականներով ամրագրված 2.23933 հա մակերեսով հողամասում (վկայականների պատճենները կցվում են):

3.2. Ճարտարապետական և տեխնոլոգիական լուծումներ

Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղի շենքը գտնվում է ՀՀ Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան, Գայի փողոց, թիվ 17/5 հասցեում, Մարշալ Բաղրամյան փողոցի հարևանությամբ: Կառուցապատվող տարածքի մակերեսի բացարձակ նիշերը տատանվում են 1890,0-1891,0 մետրի սահմաններում:

Նախագծման աշխատանքներն իրականացվել են ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից մշակված տեխնիկական առաջադրանքի և պայմանագրի հիման վրա: Նախագիծն իրականացվել է պահպանելով առաջադրանքի պահանջները և շինարարական նորմերը: Հատկացված տարածքը կազմում է 223933 քմ, որտեղ գտնվում է ուսումնական մասնաշենքը՝ կազմված երկու մասից՝ ուսումնական և սպորտային, նաև հանրակացարանը, տրենսֆորմատորային ենթակայանը, կաթսայատունը և բացօդյա սպորտային հրապարակը: Ուսումնական մասնաշենքը իրենից ներկայացնում է երկհարկանի, երեք բլոկից բաղկացած C-ատիպ կառույց, որին հանդերձարանային մասով կցված է սպորտային մասնաշենքը: Երեք բլոկերը իրենցից ներկայացնում են /36x16.2, 46.65x16.2 և 24x16,2/ կառույցներ միմյանց միացված սեյսմիկ կարերով:

Ուսումնական մասնաշենքը երկհարկանի է: Ուսումնական մասնաշենքի գլխավոր մուտքը նախատեսված է հարավային կողմից: Նախատեսված են երեք հիմնական և երկու հակահրդեհային, բաց աստիճանավանդակներ , որոնք լիովին ապահովում են էվակուացիոն պայմանները:

Նախատեսված են հարմարավետ և լուսավոր լսարաններ, լաբորատորիաններ, վարչական սենյակներ, սանհանգույցներ: Ուսումնական մասնաշենքի հիմնական աստիճանավանդակին կից նախատեսված է հիդրավլիկ վերբարձիչ հաշմանդամների համար: Բոլոր մուտքերի մոտ նախատեսված են թեքահարթակներ սայլակներով տեղաշարժի համար:

Սպորտային մասնաշենքն իրենից ներկայացնում է 24x15,2 մ չափերով մեծաթռիչկ ծածկով կառույց՝ 7,20 մ ներքին բարձրությամբ: Ծածկը իրականացված է մետաղական ֆերմաներով և

ծածկված է սենդվիչ պանելներով: Սպորտային մասնաշենքին կցված է միահարկ հանդերձարանային և մարզիչների մասնաշենքը:

Դահլիճից նախատեսված են երկու էվակուացիոն ելքերը:

Առաջին մասնաշենքում նախատեսված է ունենալ գլխավոր ճեմասրահ՝ կից հանդերձարանով, սպասարկող անձնակազմի համար սենյակներ, դասախոսական սենյակներ, ադմինիստրատիվ սենյակներ և մի շարք լաբորատորիաներ: Երկրորդ բլոկում տեղադրվում են հիմնական լսարանները, իսկ երրորդ բլոկը իրենից ներկայացնում է 120 տեղով ճաշարան՝ խոհանոցային մասով: Երկրորդ հարկում նախատեսված է գրադարան և հանդիսությունների դահլիճ:

Տանիքները ուսումնական բլոկերում և սպորտային հանդերձարանի բլոկում նախատեսված է հարդ, ներքին կազմակերպված ջրահեռացումով: Սպորտային մասնաշենքի և հանդիսությունների դահլիճի մասը, որոնք ծածկված են փոքր թեքությամբ երկլանջ սենդվիչ պանելներով, նախատեսված է արտաքին կազմակերպված ջրահեռացում:

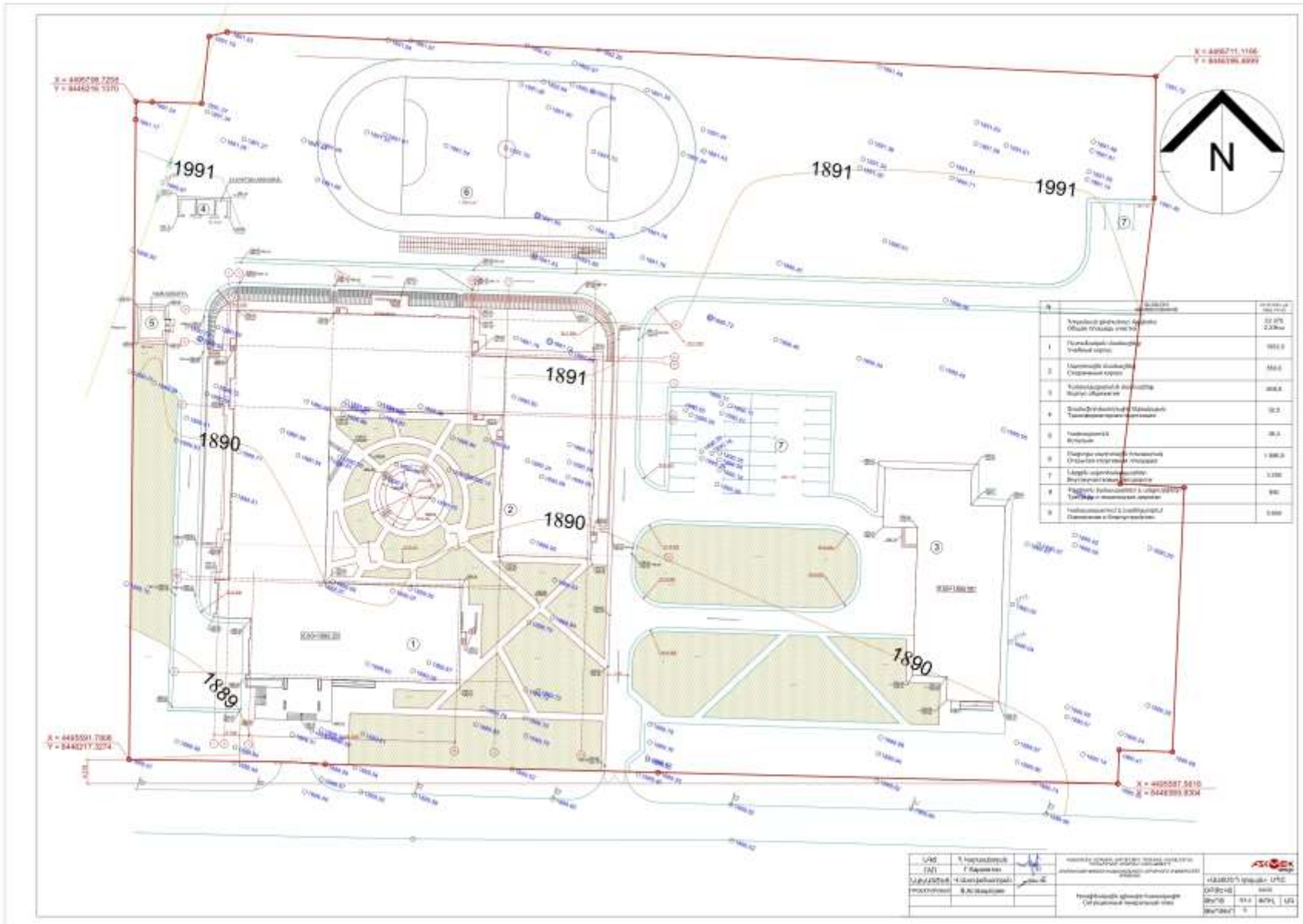
Շենքի արտաքին պատերը պատվում են ջերմամեկուսիչ նյութով, ծածկված ցեմենտավազե սվաղով: Ճակատների հարդարման համար օգտագործվում են բարձրորակ դեկորատիվ սվաղ, սև տուֆե սալիկներ և կերամագրանիտե սալիկներ: Ցոկոլային մասերը երեսպատվում են բազալտե սալերով:

Կառույցի տեխնիկափորձասական ցուցանիշներ

Ընդհանուր հողամասի մակերես - 2.23933հա

1. Ուսումնական մասնաշենք - 1932.0 քմ
2. Սպորտային մասնաշենք - 550.0 քմ
3. Հանրակացարանի մասնաշենք - 608.8 քմ
4. Տրանսֆորմատորային ենթակայան - 32.0 քմ
5. Կաթսայատուն - 38.3 քմ
6. Բացօդյա սպորտային հրապարակ – 1886.9 քմ
7. Ներքին ավտոճանապարհներ – 3 250 քմ
8. Հետիոտնի ճանապարհներ և անցուղիներ – 950 քմ
9. Կանաչապատում և բարեկարգում – 5800 քմ:

Ստորև բերված են տարածքի գլխավոր հատակագիծը և գործունեության տեղանքի իրադրային սխեման:

Գլխավոր հատակագիծ

Իրադրային սխեմա

3.3. **Ջրամատակարարում և ջրահեռացում**

Ջրամատակարարման և ջրահեռացման գործընթացներն իրականացվում են գործող շինարարական նորմերի ու կանոնների և տեխնիկական պայմանների համաձայն:

Ապարանի ուսումնական մասնաճյուղի վերակառուցման և նոր մասնաշենքերի կառուցման աշխատանքային նախագծի <<Ջրամատակարարում և կոյուղի>> բաժինն իր մեջ ներառում է՝

- Արտաքին և ներքին ջրամատակարարում
- Տարածքի ոռոգում
- Արտաքին և ներքին կոյուղի
- Անձրևաջրերի հեռացման հեղեղատար կոյուղի:

Նոր կառուցվող մասնաշենքի համար նախատեսվում է իրականացնել տաք և սառը ջրամատակարարում, կոյուղու ջրահեռացում՝ գոյություն ունեցող ցանցերից, հակահրդեհային սնուցող ցանց, էլեկտրամատակարարում: Անհրաժեշտ պահանջարկն ապահովվելու է գոյություն ունեցող ցանցերից՝ համապատասխան լիազոր մարմինների կողմից տրվող տեխնիկական պահանջներին համապատասխան:

Ջրամատակարարումն իրականացվելու է գործող խողովակով՝ Ապարանի ջրամատակարարման ցանցից:

Ջրամատակարարման արտաքին ցանցը նախատեսված է մոնտաժել պողպատյա եռակցված խողովակներով: Ներքին ջրամատակարարման ցանցերը նախատեսվում է իրականացնել պոլիպրոպիլենե 50-15մմ տրամագծերով խողովակներով: Շենքի կոյուղաջրերը հեռացվում են միասնական ինքնահոս համակարգով կանգնակների միջոցով: Սանիտարական սարքերի միացումը կանգնակներին նախատեսվում է իրականացնել թեք ձևավոր մասերով: Կանգնակները մոնտաժվում են հորաններում և պատերի մեջ փակ համակարգով:

Կոյուղու ներքին ցանցը նախատեսվում է իրականացնել պոլիվինիլքլորիդե 50-100մմ խողովակներով: Կոյուղու ելքագծերի հորիզոնական հատվածների համապատասխան հեռավորությունների վրա նախատեսվում են մաքրիչներ: Շենքից կոյուղաջրերը լցվում են կոյուղու երկաթբետոնե դիտահորերի մեջ, որից հետո արտաքին ցանցով միացվում է գործող դիտահորին:

Կոյուղագծի հանգուցային կետերում և անկյունների վրա նախատեսվում են դիտահորեր:

4. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՀՁՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ԲՆԱՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ)

4.1 Նախապատրաստական աշխատանքների բնութագրերը

Ապարան քաղաքի «Հայաստանի Ագրարային համալսարան» հիմնադրամի մասնաճյուղը, որտեղ իրականացվելու են շենքի վերակառուցման և նոր մասնաշենքերի կառուցման աշխատանքները, գտնվում է Ապարան քաղաքի Գայի փողոց 17/5 հասցեում: Նախագծով նախատեսված աշխատանքների շրջանակները ներկայացված են նախորդ բաժիններում:

Շինարարական աշխատանքները սկսելու համար նախատեսվում է իրականացնել հետևյալ նախապատրաստական աշխատանքները՝

1. մինչ շինարարական հրապարակում որևէ աշխատանք կատարելը պետք է համապատասխան կազմակերպությունների հետ համաձայնեցված /ենթակառուցվածքի սեփականատեր/ ստանալ թույլտվություններ:
2. Կազմակերպել շինհրապարակը ցանկապատով և այլ անհրաժեշտ ենթակառուցներով:
3. Տարածքը մաքրել ապամոնտաժված տարրերից, որոնք բարձվում են ինքնաթափեր և տեղափոխվում Ապարանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված աղբավայր:

Հաշվի առնելով տեղանքի սուղ պայմանները, անհրաժեշտ է կազմակերպել անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր մշակում ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է 2 փուլ՝ նախապատրաստական և հիմնական: Նախապատրաստական փուլում կատարվում են հետևյալ աշխատանքները.

- շինհրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում՝ հետիոտն գլխածածկույթով
- շին. նյութերի և բետոնի ընդունման հարթակների պատրաստում
- շինհրապարակի գիշերային լուսավորվածություն
- քանդման արդյունքում առաջացած թափոնների տեղափոխում Ապարանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված վայր:

Հիմնական փուլում կատարվում է մասնաշենքերի շինարարությունը՝ ըստ նշված ժամանակացույցի և օրացույցային գրաֆիկի:

Ապրանքային բետոնը շին. հրապարակ է բերվում պատրաստի վիճակում բետոնատար ինքնաթափերի միջոցով, ավտոմատ բետոնա-շաղախային հանգույցից:

Ամրանային իրերը պատրաստվում են հատուկ պոլիգոններում, մասամբ շինհրապարակում:

4.2. Շինարարական աշխատանքների բնութագրերը

Համալսարանի մասնաճյուղի վերակառուցման և նոր մասնաշենքի կառուցման շինարարական աշխատանքները ներառում են.

Նախապատրաստական փուլի աշխատանքներ

1. Քանդման աշխատանքներ
2. Հողային աշխատանքներ
3. Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաներ
4. Պատեր և միջնապատեր
5. Տանիքային աշխատանքներ
6. Ներքին ինժեներական ցանցերի վերակառուցում
7. Հարդարման աշխատանքներ
8. Երեսպատման աշխատանքներ
9. Տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ:

4.3. Քանդման աշխատանքների կատարման հերթականություն

Քանդման ենթակա մասնաշենքը իրենից ներկայացնում է ե/բետոնյա հավաքովի կոնստրուկցիաներով շինություն, ծպեղնավոր տանիքով: Քանդման աշխատանքները ներառում են.

- տանիքի թիթեղյա ծածկույթի և փայտ հիմնակմախքի քանդում:
- Դռների և պատուհանների ապամոնտաժում:
- Ե/բետոնյա հավաքովի պատի սալերի ապամոնտաժում:
- Ե/բետոնյա հավաքովի ծածկի սալերի ապամոնտաժում:
- Ֆերմաների սալերի ապամոնտաժում:
- Ե/բետոնյա հավաքովի սյուների ապամոնտաժում:
- Ե/բետոնյա հատակի քանդում :
- Քարերից պատերի և այլ շինությունների քանդում:

Քանդման աշխատանքներ ժամանակ անհրաժեշտ է տեսակավորել բոլոր վերադարձվող նյութերը կրկնակի օգտագործելու համար: Արտաքին քանդման աշխատանքների ժամանակ քաղաքային պայմաններում փոշու նվազեցման համար նախատեսված է քանդվող տարածքի թաղանթապատում և հաճախակի ջրցանում:

Քանդման արդյունքում առաջացող ոչ պիտանի շինարարական թափոնները և աղբը՝ 2837.33մ³ ծավալով, տեղափոխվելու են Ապարանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված աղբավայր:

Բնահողեր

Շինարարության ընթացքում մշակման ենթակա բնահողերը պատկանում են III, VI կարգի: Բնահողերի մշակումը և խրամուղու և փոսորակների հատակի մաքրամշակումը իրականացվում է ձեռքով բանվորական ուժի օգնությամբ: Ընդամենը բնահողերի ծավալը հաշվարկված է 1501.53 մ³ ծավալով: Բնահողերը պահեստավորվելու են տարածքի եզրային մասում՝ ծածկի տակ և օգտագործվելու են տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման համար:

Հետլիցք

Հետլիցքի իրականացման համար օգտագործվում են օգտակար հանույթի փափուկ բնահողերը:

Հիմքերի, հարթակների և հատակների հետլիցքը իրականացվում է բանվոր ուժի օգնությամբ, տեղափոխելով գրունտը սայլակներով մոտ 5-20մ: Հետլիցքը նախատեսվում է խտացնել ձեռքի անեվմատոփիչներով:

Բետոն

Նախագծում նախատեսված է հիմնականում միաձույլ երկաթբետոն B25 դասի բետոն:

Առաջարկվում է BCC պլաստիֆիկատորի օգտագործում բետոնի մեջ:

Պլաստիֆիկատորի օգտագործումը բերում է՝

1. ջրի պարունակության նվազեցման՝ առանց խառնուրդի պիտանելիության վնասման
2. ցեմենտի խնայողության, մոտավորապես՝ 10%
3. ավելի ամուր, խիտ բետոնի ստացման
4. ավելի ամուր, մաշակայուն և ցրտադիմացկուն մակերևույթի առաջացման
5. բետոնը առավել քիչ է թափանցելի օդի, ագրեսիվ գազերի ու հեղուկների նկատմամբ

6. սեղմման նվազեցում և ֆազաբաժանման ու հոսունության բացառման:

Բետոնի տեղադրումը առաջարկվում է իրականացնել հիմնականում բետոնապոմպերի օգնությամբ, որոշ հատվածներում շինկոնքի օգնությամբ:

Շինարարական կոնստրուկցիաների մոնտաժ

Բետոնի, քարերի, մետաղական կոնստրուկցիաների և այլ նյութերի մատուցումը տեղադրման հարթակ իրականացվում է ավտոամբարձիչի օգնությամբ, որի տեխնիկական պայմանները թույլ են տալիս (առավելագույն 3տ բեռնունակությամբ սլաքի շառավիղը 15մ մասնաշենքի) նոր շինարարության աշխատանքների իրականացումը:

Շինարարական աշխատանքները պետք է իրականացվեն համաձայն ՇՆևԿ III-4-80* «Անվտանգության տեխնիկական շինարարության մեջ»:

4.4. Աշխատանքների անվտանգության իրականացման սարքեր և կանոններ

Վթարային իրավիճակների, վնասվածքների, հիվանդությունների առաջացման աղբյուր է հանդիսանում անվտանգության տեխնիկայի կանոնների խախտումը, որոնց նախազգուշացման համար պետք է ընդունվեն ստորև բերվող անհրաժեշտ միջոցառումներ:

Աղյուսակ 4.1. Աշխատանքային պայմանների անվտանգության խախտման նախազգուշական միջոցառումները:

Խախտման հնարավոր հետևանքները	Խախտման պատճառը	Խախտման նախազգուշական միջոցառումները
Դարսակի քանդում, ամբարձիչի ընկնում	Պահեստավորման տեղամասի չպատրաստված հիմք	Հիմքի պատրաստում 3 ⁰ -ից ոչ ավել թեքությամբ, հիմքի խտացում կամ ինվենտար սալերի տեղադրում, միջադիչների տեղադրում հենարանների տակ
Ամբարձիչի ընկնում, ճոպանների կտրում, արգելակների խափանում	Ամբարձիչի բեռնունակության գերազանցում	Բեռնունակության սահմանիչի տեղադրում, բեռի քաշի ստուգում
Ոչ ճիշտ առասանում (стробка) կոնստրուկցիայի տեղադրում, վնասվածքներ սարքերից,	Աշխատանքային զոնայի թույլ լուսավորում բռնիչ	Լրացուցիչ լուսավորման սարքերի տեղադրում, աշխատանքային զոնայի լուսավորության համար

կառճատեսության նշաններ		
Կոնստրուկցիաների խփում տրանսպորտին կամ դարսակին, ճոպանի լարում	Նախագգուշական ազդանշանների ոչ ճիշտ մատուցում	Առասանիչ բանվորների գիտելիքների ստուգում և նրանց ատեստացիա
Ամբարձիչի ժամանակից շուտ մաշում	Ամբարձիչի աշխատանքի ռեժիմի անհամապատասխանություն նրա օգտագործման պայմաններին (ամբարձիչի օգտագործում ավելի ծանր պայմաններում, քան տրված է անձնագրում): Չնախատեսված աշխատանքային շարժումների համատեղում	Ամբարձիչի ժամանակի և բեռնունակության օգտագործման պարբերաբար ստուգում: Ամբարձիչի կոնստրուկցիային մանրակրկիտ ուսումնասիրություն
Էլեկտրականության խափանումներ	Աշխատանք էլեկտրական գծերի մոտ առանց թույլատվության (наряд-допуск), էՀԳ և ամբարձիչի, պահեստի հեռավորության գերազանցում	էՀԳ և ամբարձիչի, պահեստի թույլատրելի հեռավորության պահպանում
Տեղափոխվող կոնստրուկցիայից, առասանման սարքից վնասվածքներ	Ձայնային ազդանշանի բացակայում, նախագգուշական ազդանշանի ոչ ճիշտ մատուցում	Ազդանշանի պարբերաբար ստուգում, նրա աշխատանքի անսարքության վերացում: Առասանող բանվորների գիտելիքների ստուգում և նրանց ատեստացիա
	Որակագրկված և մաշված բեռաբռնիչ սարքերի	Բեռաբռնիչ սարքերի պարբերաբար

	օգտագործում	տեխնիկական վերահաստատում
Ամբարձիչով վրաերթ բանվորների վրա, ամբարձիչի պտտվող մասերով բանվորների վնասում:	Աշխատանքների կազմակերպման նախագծով (ԱԿՆ) հաստատված տեղաշարժման ուղեգծից շեղում, նյութերի և կոնստրուկցիաների տեղադրում տրանսպորտի և բեռնաբարձիչ մեխանիզմների ուղեգծի վրա: Ամբարձիչի և կառույցի միջև թույլատրելի հեռավորության գերազանցում	Աշխատանքների իրականացում համաձայն ԱԿՆ, ազդանշանային սարքի ստուգում և անսարքության վերացում: Թույլատրելի հեռավորության, ոչ պակաս քան 1մ պահպանում
Բանվորի ժամանակից շուտ հոքնածություն, գլխապտույտ և փսխում:	Աշխատանքների իրականացում այն զոնաներում, որտեղ նորմաներից գերազանցում են աղմուկը, վիբրացիան, գազերի առկայությունը, աշխատանքային զոնայի տեսադաշտի բացակայում	Աղմուկի, վիբրացիայի, գազավորման թույլատրելի նորմերի պահպանում, աշխատանքային զոնայի տեսադաշտի ապահովում
Մրսածության հիվանդություններ և ցրտահարումներ:	Նորմաներով սահմանված ջերմաստիճանից ցածր պայմաններում աշխատանք	Աշխատանքի դադարեցում, տաքացվող տնակի տեղադրում

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2002 թ. ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին»:

Եթե շինարարության հրապարակում առկա են էլեկտրահաղորդիչ գծեր, ապա ամբարձիչը պետք է տեղակայվի 30մ-ից ոչ մոտիկ ծայրամասային էլ. հաղորդիչ լարից:

Եթե անհրաժեշտություն կա աշխատել 30մ-ից պակաս հեռավորության վրա, պետք է ձևակերպել կարգադիր-թույլատվություն, որտեղ նշվում են այդ աշխատանքի անվնաս պայմանները:

Ամբարձիչի մեքենավարը կարող է դադարեցնել աշխատանքը, եթե կհայտնաբերվեն ամբարձիչի կոնստրուկցիայի ճաքեր և դեֆորմացիաներ, ճոպանի կտրվածք, արգելակման խախտումներ և այլն:

Բեռնման և բեռնաթափման համար նախատեսված տարածքը պետք է հարթեցվի և ունենա թեքություն ոչ ավել քան 5°:

Բեռնաբարձիչ մեքենաները, բեռնաբռնիչ սարքերը, որոնք օգտագործվում են բեռնման-բեռնաթափման աշխատանքների ժամանակ, պետք է համապատասխանեն պետական ստանդարտների կամ տեխնիկական պայմանների պահանջներին:

Շինարարական աշխատանքները պետք է իրականացվեն համաձայն ՇՆևԿ III-4-80* «Անվտանգության տեխնիկական շինարարության մեջ»:

Շինարարության տևողությունը

Շինարարության տևողությունը որոշվել է՝ ըստ օրացույցային գրաֆիկի հիման վրա և կազմել է 24 ամիս:

Շինարարության նորմատիվ ժամկետում հաշվի են առնված՝

- նախապատրաստական շրջանի տևողությունը
- նախագծվող օբյեկտի շինարարությունը
- կոմպլեքսային փորձարկումներ և անհրաժեշտ գործարկման և կարգաբերման աշխատանքները:

Ընդամենը շինարարությանը մասնակցելու են 135 աշխատող, որոնցից 94 բանվոր և 41 ինժեներատեխնիկական և կազմակերպչական անձնակազմ:

Նախատեսվող շինարարական և տրանսպորտային միջոցները ներկայացված են ստորև.

Աղյուսակ 4.2. Մեքենաների և մեխանիզմների մոդավոր քանակները

Հ/Հ	Մեքենաների և մեխանիզմների անվանում	Մեքենաների քանակը, հապ
1	Ավտոինքնաթափ	3 - 4
2	Կողային ավտոմեքենա	1 - 2
3	Ավտոբետոնախառնիչ	2
4	Ավտոբետոնապոմպ	1
5	Կոմպրեսոր	1 - 2
6	Ավտոամբարձիչ	1
7	Հետահար մուրճ	2

8	Ձեռքի պնեվմատոփիչ	1
9	Էքսկավատոր	1
10	Խորքային վիբրատոր	2
11	Եռակցող ապարատ ձեռքի	3

4.7. Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Ուսումնարանի կառուցման շինարարական աշխատանքների ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավազ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ ջուրը օգտագործվելու է աշխատողների խմելու և կենցաղային նպատակների, ինչպես նաև փոշեխտեցման համար:

Աշխատողների խմելու և կենցաղային նպատակներով ջրաձախսը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T$$

որտեղ՝ n - տեխնիկական աշխատողների և ծառայողների թիվն է - 41

N - ջրաձախսի նորման՝ - 0.016մ³,

n₁ - բանվորների թիվն է - 94,

N₁ - ջրաձախսի նորման բանվորների համար՝ - 0.025մ³/մարդ օր,

T –աշխատանքային օրերի առավելագույն թիվը՝ 520 օր:

$$W = (41 \times 0.016 + 94 \times 0.025) \times 520 = 1560 \text{ մ}^3/\text{շին.ժամ, միջին օրեկան 3.0 մ}^3:$$

Արտադրական նպատակներով ջրի ձախսը պայմանավորված փոշեառաջացման օջախների ջրմամբ:

Այդ ձախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V_1 = S \times K \times T \times K_1,$$

որտեղ՝ S - թրջվող մակերեսն է, 600 մ²,

K - ջրցանման նորման – 0.0015մ³/1մ²

T – աշխատանքային օրերը, 154 օր

$$\text{Այսպիսով } V_1 = 600 \times 0.0015 \times 154 = 136.8 \text{ մ}^3/\text{շին.ժամ:}$$

Միջին օրեկանը կազմում է 0.9մ³:

5. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

5.1. Տարածքի աշխարհագրական դիրքը և բնակլիմայական պայմանները

Ռելիեֆ

Տարածքը հյուսիսից եզրափակված է Փամբակի լեռնաշղթայի լանջերով, արևելյան կողմը՝ Ծաղկունյաց լեռնաշղթայով, իսկ արևմտյան և հարավարևմտյան կողմից Արագած լեռան թեք լանջերով: Փամբակի լեռնաշղթայի լանջերը տարբերվում են համեմատաբար ցածր հարաբերական բարձրություններով և մեղմ լանջերով, իսկ Ծաղկունյաց լեռնաշղթայի լանջերը ենթարկվում են ինտենսիվ ֆիզիկական հողմահարման: Արագածի նախալեռներն ունեն կտրուկ արտահայտված բլրակաձև ռելիեֆ: Այդ ռելիեֆը ձգվում է մինչև Քասախ գետի հարթավայր, որտեղ մոտակա լճերի հետ շփումից առաջանում են Ապարանի հզոր աղբյուրները: Տարածքի մակերևույթը լի է խոշոր քարերի կույտերով և բլրակներով:

Գեոմորֆոլոգիական պայմանները

Ուսումնասիրվող տարածքը գեոմորֆոլոգիական տեսակետից գտնվում է Արագածի հրաբխային նախալեռան հյուսիսարևելյան լանջերին՝ Քասախ գետի հովտում: Ընդհանուր առմամբ Ապարան քաղաքը զբաղեցնում է փոքրաթեք տարածք, բարդացված սահմանափակ և ոչ մեծ խորությամբ ձորակներով, որոնցից հիմնականը քաղաքի ամբողջ երկարությամբ ձգվող՝ հյուսիս-արևմուտքից դեպի հարավ-արևելք ուղղությամբ Քասախ գետի հունն է, որի խորությունը տատանվում է 3-10 մետրի սահմաններում: Տարածքն ունի հարավարևելյան թեքություն, բացարձակ նիշերը տատանվում են 1800-1950 մետրի սահմաններում: Բացի փոքրաթեք տարածքներից (մինչև 100) կան նաև մինչև 100-200 թեքություն ունեցող լանջեր, ինչպես նաև կտրուկ անկումներով ժայռեր, որոնք ներկայացված են բազալտներով, անդեզիտաբազալտներով, հրաբխային ավազներով-հերթագայող տարբեր ավազների ենթաշերտերով (3-10սմ), տեխնաձին կտրվածքներով:

Երկրաբանական կառուցվածքը

Ապարանի ջրամբարի և նրա հարակից տարածքները գտնվում են Արագած լեռան հյուսիսարևելյան համեմատաբար ցածրադիր լանջի ստորոտին և ներկայացված են հիմնականում Արագած լեռան հրաբխային հոսքերից և ժայթքումներից գոյացած ապարներից, որոնց մասամբ ծածկում են ժամանակակից էյուվիալ, դեյուվիալ և ալյուվիալ-պրոլյուվիալ առաջացումները (հիմնականում փոքրաթեք տարածքներում):

Տարածքում՝ հիմնականում հյուսիսային մասում, տարածված են պորֆիրիտներ, արևմտյան և հարավային մասերում՝ բազալտներ, անդեզիտաբազալտներ: Նրանք

հրապարակային մերկանում են ամբողջ Քասախ գետի քաղաքի տարածքով անցնող հատվածով, ինչպես նաև արևմտյան և հարավարևմտյան կողմերում: Մնացած տարածքներում այլուվիալ և դեյլուվիալ գրունտների բավական հզոր շերտերով, տեղ-տեղ միախառնված ծածկում են մայր ապարների հողմնահարված, տեղ-տեղ քայքայված մակերեսները:

5.2. Շրջանի կլիմայական պայմանները

Շինարարության տարածքը գտնվում է Ապարան քաղաքում: Ապարան քաղաքի տարածքը (ըստ ՀՀՇՆ II-7.01.96 շինարարական նորմերի) գտնվում է ցուրտ շինարարակլիմայական գոտում՝ ցուրտ ձմեռներով, զով ամառներով: Օդի բացարձակ առավելագույն ջերմաստիճանը կազմում է $+33^{\circ}\text{C}$ (Ապարան կայան), իսկ բացարձակ նվազագույն ջերմաստիճանը՝ -34°C (Ապարան կայան): Տարեկան օդի միջին խոնավությունը 67% է: Տարեկան մթնոլորտային տեղումների քանակը հասնում է 723մմ: Քամու արագության ճնշումը՝ 45կգ/մ^2 : Ձյան ծածկույթի հաստությունը հասնում է 121սմ: Ձյան բեռնվածքի ճնշումը 200կգու/մ^2 է: Բնահողի սառչելու առավելագույն խորությունը հասնում է 110սմ:

Մթնոլորտային տարեկան տեղումների քանակը կազմում է 723մմ: Բնական լանդշաֆտները սևահողային տափաստաններ են:

Աղյուսակներում բերված են տեղի կլիմայական պայմանները ըստ Ապարանի օդերևութաբանական կայանի տվյալների:

Աղյուսակ 5.1. Օդի ջերմաստիճանը

Բնակավայրի անվանումը	Բարձ. ծովի մակեր. մ	Միջին ջերմաստիճանը ըստ ամիսների. °C												Միջին տարեկան կտրվածքով	Բացարձակ նվազագույն. °C	Բացարձակ առավելագույն. °C
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Ապարան	1889	-8.8	-7.6	-3.0	4.4	9.6	13.3	16.8	16.9	12.7	6.7	0.5	-5.7	4.7	-34	33

Աղյուսակ 5.2 Օդի խոնավությունը

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը,%													Միջին տարեկան,%	Միջին ամսական ժամը 15-ին	
	Ըստ ամիսների												ամենացուրտ ամսվա %		ամենաշոգ ամսվա, %	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Ապարան	74	72	69	66	66	65	63	61	60	66	72	75	67	66	42	

Աղյուսակ 5.3. Մթնոլորտային տեղումները և ձնածածկույթը

Բնակավայրի անվանումը	Տեղումների քանակը միջին ամսական / օրական առավելագույն, մմ												Ձնածածկույթ			
	Ըստ ամիսների												Տարեկան	Տասնօրյա առավելագույնը, սմ	Օրերի թիվը	Ջրի առավելագույն քանակաը ձյան մեջ, մմ
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII				
Ապարան	40	49	62	78	90	88	74	56	40	49	51	46	723	121	126	664
	34	49	53	59	70	84	78	79	75	44	87	42	87			

Աղյուսակ 5.4. Քամու պարամետրերը

Բնակավայրի, օդերևութաբանական կայանի անվանումը	Միջին տարեկան մթնոլորտային ճնշում, (հՊա)	Ամիսներ	Կրկնելիություն, % /միջին արագություն, մ/վրկ ըստ ուղղությունների								Անհողմությունների կրկնելիություն, %	Միջին ամսական արագություն, մ/վ	Միջին տարեկան արագություն, մ/վ	Ուժեղ քամիների (15մ/վ օրերի քանակը)	Հաշվարկային արագություն, մ/վ, որը հաստատվում է մեկ	
			Հյուսիսային (Հս)	Հյուսիսարևելյան (ՀսԱրլ)	Արևելյան (Արլ)	Հարավարևելյան (ՀվԱրլ)	Հարավ (Հվ)	Հարավարևմտյան (ՀվԱրմ)	Արևմտյան (Արմ)	Հյուսիսարևմտյան (ՀսԱրմ)					20	50
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ապարան	810,2	Հունվար	5	7	26	21	8	2	11	20	46	2.0	2.1	19	22	23
			3.6	2.4	2.8	2.7	3.9	2.7	3.3	3.5						
		Ապրիլ	5	6	14	19	16	5	15	20	33	2.3				
			3.2	2.8	2.8	2.9	3.5	3.0	3.3	3.1						
		Հուլիս	8	14	10	13	9	2	19	25	33	2.1				
			2.7	3.0	2.6	2.4	2.5	2.1	2.6	2.5						
Հոկտեմբեր	5	5	10	20	15	3	17	25	43	1.8						
	3.0	2.1	2.4	2.6	2.7	2.2	3.2	2.9								

5.3. Մթնոլորտային օդի որակի բնութագիր

ՀՀ տարածքում օդային ավազանի ֆոնային աղտոտվածությունը վերահսկվում է ՀՀ շրջակա միջավայրի նախարարության “Հիդրոօդերևութաբանական մոնիթորինգի կենտրոն” ՊՈԱԿ-ի (այսուհետ՝ ՊՈԱԿ) կողմից: ՊՈԱԿ-ը մշտական վերահսկողություն է կատարում 16 ստացիոնար դիտակայանների միջոցով, որոնցից 6 ստացիոնար դիտակայանում (Երևան և Ալավերդի քաղաքներում) կատարվում են շուրջօրյա ավտոմատ դիտարկումներ:

Որոշակի պատկերացում բնակավայրերի օդային ավազանների աղտոտվածության մասին կարելի է ստանալ հաշվարկային եղանակով: Դրա համար ՊՈԱԿ-ը առաջարկում է համապատասխան ձեռնարկ-ուղեցույց 10–50 հազար բնակչությամբ բնակավայրերի համար, որոնց թվին է պատկանում Ապարան քաղաքը, օդի ֆոնային աղտոտվածության ցուցանիշներն են:

- Փոշի՝ 0.3 մգ/մ³;
- Ծծմբի երկօքսիդ՝ 0.05 մգ/մ³;
- Ազոտի երկօքսիդ՝ 0.015 մգ/մ³;
- Ածխածնի օքսիդ՝ 0.8 մգ/մ³:

Նախատեսվող գործունեության իրականացման արդյունքում և սույն հայտում նախատեսված միջոցառումների արդյունքում՝ օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում գործունեության ենթակա և շրջակա տարածքներում չի սպասվում:

5.4. Ջրային ռեսուրսներ

Տեղանքի հիմնական ջրային ռեսուրս է հանդիսանում Քասախ գետը:

Քասախ գետը սկիզբ է առնում Արագած լեռան արևելյան լանջերից: Նա պատկանում է տիպիկ լեռնային գետերի շարքին և սնվում է անձրևային և ձնհալքի ջրերից, ինչպես նաև աղբյուրային գոյացություններից:

Քասախ գետը հանդիսանում է Ապարանի ջրամբարը սնող միակ գետը, որը ջրամբարից հետո անցնելով Արարատյան դաշտավայրով, թափվում է Արաքս գետը 80.25-րդ կմ-ում: Գետի միջին բազմատարյան հոսքը ջրամբարի ամբարտակի հատվածում կազմում է 89.3 մլն. մ³, նվազագույնը՝ 51.8մլն. մ³, առավելագույն էլքերը 0.01% ապահովվածության համար կազմում է 194.0մ³/վրկ:

ՀՀ կառավարության կողմից «Կախված տեղանքի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր ջրավազանային կառավարման

տարածքի ջրի որակի ապահովման նորմերը սահմանելու մասին» որոշմամբ (ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N 75-Ն որոշում) ՀՀ-ում մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրի քիմիական որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս):

Ջրային ռեսուրսների աղտոտվածությունը վերահսկվում է «Հիդրոոդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: “Ըստ ՊՈԱԿ-ի 2020 թ. տեղեկանքի Քասախ գետի ջրի որակը Ապարան քաղաքից վերև հատվածում գնահատվել է «լավ» (2-րդ դաս), Ապարան քաղաքից ներքև՝ «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում և ֆոսֆատ իոններով:

5.5. Հողային ռեսուրսներ

Տարածքում գերիշխում է այլովիալ ծագման գետնաքարա-ճալաքարային նստվածքներ՝ մինչև 25% ավազի լցանյութով, հզորությունը 2.0-4.0մ, շին. մշակման կարգը IV և ունեն հետևյալ ֆիզիկա-մեխանիկական հատկություններ.

Տեսակարար կշիռը -2.69 գ/սմ³

Ծավալային կշիռը – 2.32 գ/սմ³

Տարածաշրջանում հիմնականում հանդիպող հողային տիպերն են.

- սևահող կրազերծված խորքային կարբոնատացված,
- սևահող կրազերծված կոպճային:

Անմիջապես ներկայացվող տարածքում գերակշռում է սևահող կրազերծված խորքային կարբոնատացված տեսակը: Կանաչ տարածքնեչում բերրի հողաշերտը տատանվում է 15–25սմ սահմաններում:

5.6. Կենսաբազմազանություն

5.6.1. Բուսական աշխարհ

Տարածաշրջանը գտնվում է Իրանական բուսաբանաաշխարհագրական ֆլորիստական շրջանում: Հյուսիս-արևմուտքից այդ շրջանը բաժանվում է Հայկական լեռնաշխարհի ֆլորիստական շրջանից Ալազյազի նախալեռներով: Արևելքում Իրանական շրջանը կտրուկ անջատվում է Հայկական լեռնաշխարհից Գեղամա և Զանգեզուրի լեռնաշղթաների ջրբաժաններով: Այնուհետ, սահմանը անցնում է Բարգուշատի և Զանգեզուրի լեռնաշղթաներով: Հարավից և արևմուտքից

Իրանական շրջանը դուրս է գալիս Հայաստանի սահմաններից դուրս և մեծ տարածքներ զբաղեցնում Հյուսիսային Պարսկաստանում, Նախիջևանում և Թուրքիայում:

Բուսական աշխարհը ներկայացված է Շիրակյան և Երևանյան ֆլորիստական շրջանների միջև ընկած սահմանային, միջին բարձրության լեռնային տափաստանային զոնայի տարածքներին բնորոշ բուսականության տեսակներով, որոնցում գերակշռում են հատիկա և հատիկա-տարազգի ներկայացուցիչները: Համաձայն Ապարան քաղաքի գլխավոր հատակագծի, տարածաշրջանում անդեզիտա-բազալտային և տուֆալավային մայր ապարների վրա տարածված տարավացված տիպիկ և սովորական սևահողերով տափաստանային տարածքներում կարելի է հանդիպել մոտ 150 բուսատեսակ: Դրանցից որպես դոմինանտ կամ բնորոշ տեսակներ կարելի է նշել *Festuca sulcata* (Շյուղախոտ), *Artemisia austriaca* Jack (Բարձրավենյակ), *Koeleria nitidula* Vel (Կելերիա), *Thymus*-ի տեսակներ (Ուրց), *Aegilops cylindrical* Host (Այծակն), *Scabiosa virgata* Gross (Քոսքունկ) , *Achillea micranta* M.B.. (Հազարատերևուկ) և այլն:

Մարդու գործունեության զարգացմանը զուգընթաց (հողերի գյուղատնտեսական օգտագործում, անասունների արածացում, անտառահատում, ոռոգում և այլն) որպես կանոն կրճատվում է լանդշաֆտային զոնայի տեսակների ինչպես կազմը, այդպես էլ քանակը՝ ընդհուպ մինչև որոշ տեսակների իսպառ վերացումը:

Ուսումնական կենտրոնի տարածքում առկա են խոտածածկ մակերեսներ, ծառեր և թփեր: Ընդամենը գույքագրված են 114 ծառ, որոնցից 48՝ հաստարուն բարդի, 14 նորատունկ բարդի, 52 պտղատու ծառ, մոտավորապես 20 – 30 թուփ:

5.6.2. Կենդանական աշխարհ

Նկարագրվող տարածքում տարածված լեռնային տափաստաններին բնորոշ են կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչներ: Սակայն այստեղ հանդիպում են նաև արտազոնալ բնակավայրերին (կմաղքային սարեր, քարաթափեր, ցանքեր, այգիներ, բնակավայրեր) բնորոշ տեսակներ: Համաձայն հրապարակված տվյալների, այս լանդշաֆտային զոնայում տարածված են 113 տեսակ ողնաշարավոր կենդանիներ (որոնցից 82-ը՝ հանդիպում են նաև արտազոնալ բնակատեղերում), այդ թվում՝ 28 կաթնասուն, 67 ՝ թռչուն, 15 ՝ սողուն և 3՝ երկկենցաղ: Կաթնասուններն առավել կերպով ներկայացված են կրծողներով, որոնց մի մասը վարում է ստորգետնյա կենսակերպ: Թռչունները ներկայացված են բաց տարածքներին բնորոշ

տեսակներով: Սողունները և երկկենցաղները փոքրաքանակ են: Գարնան և աշնան սեզոններին այստեղ հանդիպում են բազմաթիվ չվացող տեսակներ:

Տվյալ տարածքի դոմինանտ և բնորոշ տեսակներից կարելի է նշել Հայաստանում ամենուրեք տարածված Crocidura (Սպիտակատամիկ), Canis lupus (Գայլ), Vulpes vulpes (Աղվես), Cricetus auratus Nat (Գերմանամուկ), Mucrotus arvalis Pall. (Դաշտամուկ), Perdix perdix L.(Կաքավ), Grus grus L. (Կոունկ) և այլն:

Ուսումնական կենտրոնի տարածքում վայրի կենդանատեսակներ չկան:

5.6.3. Տարածաշրջանի վրանգված էկոհամակարգեր, բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Գործունեության ենթակա տարածքը գտնվում է Ապարան քաղաքի կառուցապատված մասում և չի առնչվում բնապահպանական տարածքների, բնության հուշարձանների և պատմամշակութային հուշարձանների հետ:

6. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

6.1 Ռիսկերի գնահատում

Նախատեսվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա կորստորվեն որոշակի բացասական ազդեցություններ, սակայն վերջիններս կկրեն ժամանակավոր բնույթ: Ազդեցությունները իրենց բնույթով կլինեն սահմանափակ և կարճատև և պայմանավորված կլինեն շինարարական աշխատանքներով:

Շինարարության փուլում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները և ռիսկերը հիմնականում պայմանավորված են արտանետումներով, որոնք կարող են առաջանալ

- քանդման աշխատանքների ընթացքում /ասֆալտբետոնե ծածկեր, գոյություն ունեցող շենքի միջնորումներ, հատակ, տանիք և այլն/,

- նոր կառուցվող մասնաշենքի շինարարության ընթացքում
- հիմքերի փորման ընթացքում
- դիզեյնին վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:
- հողային զանգվածների և շինադրի տեղափոխման հետ կապված,
- շինարարական տեխնիկայի շահագործմամբ,
- շինարարության ընթացքում մեքենաների և տեխնիկայի տեղաշարժից մերձակա բնակչությանը պատճառվող անհանգստությամբ
- շինարարական տեխնիկայի շահագործման ընթացքում աղմուկի մակարդակի ավելացմամբ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու և փոխհատուցելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

6.2 Օդի աղտոտում

Նոր մասնաշենքի կառուցման շինարարության ընթացքում հիմնականում կանխատեսվում է օդի աղտոտում՝ պայմանավորված հողային աշխատանքների ընթացքում անօրգանական փոշու և ծխազագերի ժամանակավոր արտանետումներով, որոնք առաջանում են առկա շինության քանդման, նոր մասնաշենքի հողային աշխատանքներից և տեխնիկական միջոցների աշխատանքից՝ դիզվառելիքի աշխատանքի դեպքում:

6.3. Զրոգտագործում և ջրային համակարգերի վրա ազդեցություն

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում ջուրը հիմնականում օգտագործվելու է շինհրապարակի ջրցանման, մաքրման և որոշ շինարարական աշխատանքների իրականացման համար, ինչպես նաև կապալառուի աշխատակազմի կենցաղային կարիքները հոգալու նպատակով: Անհրաժեշտ ջրաքանակը շինհրապարակ կմատակարարվի տարածքում գոյություն ունեցող ջրամատակարարման ցանցից:

6.4 Բնապահպանական միջոցառումների նկարագիրը

Շրջակա տարածքների և գործունեության ազդեցությունը մոտակա բնակչության վրա բացասական ազդեցությունները հիմնականում պայմանավորված են շինարարական աշխատանքների իրականացմամբ, կրում են ժամանակավոր բնույթ և ունեն կարճատև ազդեցություններ: Այդ ազդեցությունները կարող են

կանխվել կամ նվազեցվել բնապահպանական կառավարման պլանով (ԲԿՊ)՝ նախատեսված սոցիալական ազդեցությունները մեղմացնող միջոցառումների և բնապահպանական միջոցառումների արդյունավետ իրականացման արդյունքում, որին պարտավոր են հետևել շինարարը, հսկող և վերահսկող մարմինները:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում շրջակա տարածքների և սոցիալական միջավայրի վրա հնարավոր բացասական ազդեցությանների կանխման, կամ մեղմացման միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների ներկայացվում են ստորև:

6.4.1. Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- շինհրապարակը ցանկապատել,
- աշխատանքների անձկացման վայրերը ծածկել համապատասխան ցանցերով,
- շինարարական աշխատանքների /փոշեառաջացման աշխատանքներ/ ընթացքում իրականացնել ջրցան,
- սորուն նյութերի ժամանակավոր կուտակումները և շինհրապարակը ծածկել համապատասխան բարձրությամբ թաղանթով՝ կանխարգելելու համար փոշու տարածումը,
- պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգաբերում,
- գրունտի և սորուն նյութերի տեղափոխումն իրականացնել ծածկված թափքերով բեռնատարներով,
- խուսափել անորակ վառելիքի օգտագործումից:

Շինարարական գործողությունները կառաջացնեն անօրգանական փոշու արտանետումներ: Դիզելային վառելիքի այրմամբ պայմանավորված արտանետումներ առաջանում են միայն շինարարության ընթացքում՝ շինհրապարակի ներսում, տեխնիկական միջոցների աշխատանքի ընթացքում՝ շարժակոն աղբյուրներից: Այս արտանետումները կրում են ժամանակավոր բնույթ: Քանի որ շինարարական թափոնների և հումք տեղափոխող մեքենաների համար կսահմանվի երթեր՝ ըստ ժամանակացույցի, շինհրապարակից դուրս, բնակելի տարածքներին մոտ արտանետումների գերազանցում չի լինի:

Մթնոլորտի գետնամերձ շերտում արագ ցրման հետևանքով արտանետումները չեն գերազանցի թույլատրելի նորմերը, հայտում նախատեսված միջոցառումների իրականացմամբ, քանի որ շինհրապարակը բաց տարածք է,

քանու միջին արագության պայմաններում արտանետումները ենթակա են արագ ցրման, իսկ անբարենպաստ եղամակային պայմանների դեպքում կիրականացվի ջրցան կամ կկարգաբերվեն տեխնիկական միջոցները:

Արտանետումների քանակները կարող են նվազել պայմանավորված երթերի քանակով, ինչպես նաև մեքենաների արագությամբ /այդ ինտերվալը տատանվում է՝ մեքենայի 30կմ/ժ - 50կմ/ժ արագության սահմաններում՝ պայմանավորված մեքենաների շարժիչների տեխնիկական բնութագրից/:

Թույլատրելի նորմերի սահմաններում ներկայացված վնասակար նյութերի արտանետումների կառավարումը և դրանց հնարավոր վնասակար ազդեցությունները կբացառվեն և/կամ կնվազեցվեն շինարարական հրապարակում պարբերաբար իրականացնելով շրջակա միջավայրի պահպանությանն ուղղված միջոցառումների ծրագիր, մասնավորապես՝ փոշենստեցման նպատակով նախատեսվում է ջրցանի գործողություններ: Բացի այդ փոշի առաջացնող նյութերը (ավազ, խիճ և այլն) շինարարական հրապարակում կպահվեն պաստառներով ծածկված վիճակում, ինչպես նաև վերջիններիս տեղափոխումը նույնպես կիրականացվի բեռնատարերի ծածկված թափքերի պայմաններում: Աշխատանքների ընթացքում պատշաճ մակարդակով կվերահսկվի նաև մեքենա-սարքավորումների տեխնիկական վիճակը:

Մթնոլորտային օդի պահպանությանն ուղղված բնապահպանական միջոցառումների համալիր ցանկը բերվում է ԲԿՊ-ի՝ Մթնոլորտային օդի աղտոտում և կառավարում ենթաբաժնում:

6.4.2. Ջրային ռեսուրսներ

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները.

- բետոնի խառնուրդը գնել համապատասխան մասնագիտացված կազմակերպություններից,
- ջրցանի ծավալները հաշվարկել այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,
- տարածքի հոսքաջրերը միավորել մեկ բակային ցանցում և միացնել գոյություն ունեցող հեղեղատար ցանցին:

6.4.3. Հողային ռեսուրսներ

- Հողային ռեսուրսների պահպանության հիմնական միջոցառումը բերրի հողի պահպանությունն է: Նախատեսվում է կտրել և հանել 1501.53 մ3 բերրի հող,

որը կհանվի, կպահեստավորվի և կտնօրինվի ՀՀ կառավարության 02 10 2017 թ N 1404-Ն պահանջներին համապատասխան,

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով անհրաժեշտ է՝

- շինարարական նյութերի և քսայուղերի ժամանակավոր պահեստները տեղադրել բետոնապատ մակերեսի վրա, որտեղ ապահովված կլինի հոսակորուստների հավաքման համակարգով,
- աշխատանքների ավարտից հետո տարածքը բարեկարգել, վերականգնել և մաքրել՝ առաջացած թափոնները տեղափոխելով Ապարանի քաղաքապետարանի կողմից հատկացված աղբավայր:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2002 թ. Ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի «Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից պարտավոր են դադարեցնել աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ հայտնել լիազորված մարմնին:

Շինարարական և կենցաղային աղբով շրջակա տարածքների աղտոտումը բացառելու նպատակով նախատեսվում է՝

- շինհրապարակում բացառել թափոնների ժամանակավոր կուտակումները,
- թափոնները ժամանակին տեղափոխել հատկացված վայրեր՝ Ապարանի համայնքի ղեկավարի կամ աղբավայրը շահագործողների հետ նախապես կնքված պայմանագրերի համաձայն,
- վտանգավոր թափոնների հանձնում ընկերությունների, որոնք ունեն վտանգավոր նյութերի վնասազերծման կամ տեղակայման արտոնագիր,
- շինանյութերի ձեռք բերում միայն լիցենզավորված մատակարարներից:

Շինարարությունից ազատ մնացած տարածքների կանաչապատման նպատակով նախատեսվում է օգտագործել աշխատանքների ընթացքում հանված բնահողերը:

6.4.4. Աղմուկ

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին: Համապատասխան բնապահպանական միջոցառումների կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և

թրթռումների մակարդակը ուսումնարանի հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը՝ հաշվի առնելով առկա ազդակիր շինությունների (քուլեջի շենք, բնակելի և հասարակական շենքեր, հյուրանոցային համալիր) հեռավորությունը շինտարածքից (մոտ 30-50մ): Հարակից տների և շենքերի բնակչության հնարավոր բողոքների դեպքում կիրականացվեն աղմուկի և թրթռումների մակարդակների գործիքային չափագրումներ, իսկ շինարարության ընթացքում աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար որպես կարևորագույն միջոցառումներ, անհրաժեշտ է՝

- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- պարբերաբար ստուգել և կարգաբերել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները և բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը,
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին,
- խուսափել աղմկահարույց մեքենաների և սարքավորումների օգտագործումից, անհրաժեշտության դեպքում խլացուցիչների տեղադրում:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում աղմուկի մակարդակի գերազանցումներ ՀՀ-ում սահմանված նորմերից չի կանխատեսվում, քանի որ շինարարական աշխատանքներում օգտագործվող մեքենա-սարքավորումները կշահագործվեն բացառապես աղմկակլանիչների և խլացուցիչների առկայության դեպքում: Բացի այդ հիմնական աղմուկ առաջացնող գործողությունները կիրականացվեն միայն օրվա ցերեկային ժամերին, այն է՝ ժամը 9:00-ից 18:00:

Շինարարական գործողությունների ընթացքում առաջացող հնարավոր թրթռումների դեպքում ազդեցություններ հարևան ազդակակիրների վրա չեն գնահատվում՝ հաշվի առնելով հարևան ազդակակիրների հեռավորությունը կառուցվող մասնաճյուղի տարածքից: Շինարարական աշխատանքների ընթացքում շինարար կապալառուն պարատավոր է հետևել ՀՀ թրթռումների գործող նորմերին, քանի որ ծրագրի շրջանակում հարակից կառույցների վրա հասցված ցանկացած ֆիզիկական վնասը կվերացվի շինարար կապալառուի կողմից՝ սեփական միջոցների հաշվին:

Աղմուկի և թրթռումների մակարդակների կառավարմանն ուղղված մեղմացնող միջոցառումներն առավել մանրամասն ներկայացված են *ԲԿՊ-ում* (Աղմուկի և թրթռումների մակարդակների կառավարում):

6.4.5. Կենսաբազմազանություն

Հաշվի առնելով, որ նախատեսվող գործունեությունը իրականացվելու է Ապարան քաղաքի բնակեցված և կառուցապատված թաղամասում, կենսաբազմազանությանը վտանգ չի սպառնում:

Միևնույն ժամանակ աշխատանքների ավարտից հետո տարածքում նախատեսվում են բարեկարգման և կանաչապատման աշխատանքներ: Ինչպես նշվել 5.6.1. ենթաբաժնում տարածքում առկա են մոտավորապես 200 տարբեր տեսակի ծառ և թուփ:

Հիմնական մասնաշենքի շինարարության ժամանակ կհատվեն 20 - 22 բարդի, 15 – 16 պտղատու ծառ:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսված է տնկել 40 նույնանման բարդի /կրկնակի/, 40 – 50 պտղատու ծառ:

Ընդամենը կանաչ տարածքների մակերեսը նախատեսված է 5800 մ²:

Հաշվի առնելով տեղանքի բնակլիմայական պայմանները ոռոգում չի նախատեսվում: Ինչպես ցույց է տվել փորձը, տարածքում առկա է փարթամ բուսականություն առանց ոռոգման համակարգի:

6.4.6. Սոցիալական ազդեցության մեղմում

Ճանապարհների խաթարման և ծանրաբեռնվածության հետևանքով բնակչությանը պատճառված անհանգստությունը մեղմելու նպատակով նախատեսվում է՝

- շինարարական հրապարակում բեռնատար մեքենաների ժամանակավոր կայանման համար տարածքների տրամադրում,
- շինհրապարակում խուսափում շինարարական ու կենցաղային աղբի այրումից և կուտակումից,
- շինարարական աշխատանքների վերաբերյալ մոտակա բնակչությանը իրազեկում, որոնց արդյունքում կարող են ավելանալ փոշու քանակները, աղմուկի մակարդակը և ժամանակավորապես փակվեն ճանապարհները,
- ցուցանակների տեղադրում, ինչպես նաև ժամանակավոր անցումների նախատեսում որպես այլընտրանքային ճանապարհներ:

Շինարարության փուլում հնարավոր սոցիալական ազդեցություններից խուսափելու նպատակով նախատեսվում է՝

- թույլ չտալ շինարարական աշխատանքների կատարումը սահմանված ժամերից դուրս,

- շինհրապարակը ցանկապատել և վերահսկել կանխելու համար չլիազորված անձանց մուտքը շինհրապարակ,
- վտանգավոր տեղամասերում տեղադրել նախազգուշացնող նշաններ,
- որակավորված աշխատակիցների միջոցով իրականացնել սարքավորումների պարբերական զննումներ,
- շինարարների համար անվտանգության աուդիտների, առաջին օգնության և անվտանգության դասընթացների պարբերաբար կազմակերպում և իրականացում:

Գործունեության ընթացքում հնարավոր սոցիալական աղդեցությունները մեղմացնելու նպատակով աղմուկ առաջացնող գործողությունները կիրականացվեն սահմանափակ ժամերի՝ 9:00-ից 18:00: Կվերահսկվեն շինարարական մեքենաների տեխնիկական վիճակը, որպեսզի դրանք ապահովված լինեն աղմկակլանիչներով, ժամանակին կվերացվեն սարքավորումների անսարքությունները կամ անսարք վիճակում գտնվողները կփոխարինվեն նորերով:

Հնարավոր սոցիալական ազդեցությունները շին-հրապարակում կբացառվեն նաև աշխատանքի և առողջության անվտանգության ապահովման միջոցառումների իրականացմամբ, որոնք մանրամասն նկարագրված են ԲԿՊ-ի Աշխատանքի և առողջության ապահովման պլանում, մասնավորապես՝ կիրականցվի հրապարակի ցանկապատում, կողմնակի անձանց մուտքը արգելող նշանների տեղադրում, հրապարակում աշխատող բանվորական կազմին կտրամադրվեն անվտանգության միջոցներ, կապահովվեն խմելու ջրի և հանգստի կազմակերպան պայմանները:

6.4.7. Թափոնների և այլ նյութերի կառավարումը

Ապարանի տարածքում աղբահանության նպատակով բնակելի թաղամասերում տեղադրված են աղբահավաք տարողություններ և աղբարկղներ: Աղբահեռացումը կատարվում է կանոնավոր:

Նախատեսվող գործունեության ընթացքում կառաջանան շինարարական թափոններ և աղբ /մնացորդային հողային զանգվածներ, քանդման արդյունքում առաջացող շինաղբ, ասֆալտբետոնյա ծածկույթ և այլն/, որոնք սահմանված կարգով նախատեսված են տեղափոխել Ապարանի քաղաքապետարանի կողմից տրամադրված համապատասխան աղբավայր:

Քանդման աշխատանքներից առաջացող թափոնը՝ 2837.33 խմ ծավալով և 200-300խմ ծավալով ընդհանուր շինարարական աղբը տեղափոխվելու են Ապարանի համայնքի ղեկավարի հետ համաձայնեցված՝ համապատասխան քաղաքային աղբավայրեր:

Համաձայն ՀՀ բնապահպանության նախարարի 25.12.2006թ.-ի N430-Ն հրամանի հավելվածի՝ շենքերի քանդումից առաջացող թափոնները ներկայացված են՝ շինարարական աղբով, ծածկագիր՝ 9120060001004 /վտանգավորության 4-րդ դաս/:

Իսկ շինարարության ընթացքում աշխատողների կենցաղային թափոնները կհեռացվեն մոտակա աղբահավաք տարողություններ: Օրակական կտրվածքով կառաջանա 0.1 – 0.2 խ.մ. կենցաղային աղբ:

6.4.8. Հնարավոր արտակարգ իրավիճակները և մեղմացման միջոցառումները

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կանխատեսվում են հետևյալ ռիսկերը.

- հրդեհի առաջացում
- հեղուկ նյութերի արտահոսք
- աշխատողների վնասվածքներ
- շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարներ:

Հնարավոր արտակարգ իրավիճակներից խուսափելու նպատակով պարբերաբար շինարարական տեղամասում կիրականացվեն հետևյալ միջոցառումները.

- մինչ աշխատանքների սկիզբը բոլոր աշխատողները՝ այդ թվում նաև վարորդները, հրահանգավորվելու են ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների, ինչը պատշաճ եղանակով գրանցվելու է անվտանգության վարման գրանցամատյանում:

- Բանվորական և ղեկավար կազմը ապահովվելու է սեզոնային արտահագուստով, անվտանգության սաղավարտով և այլ պաշտպանիչ միջոցներով:

- Հեղուկ նյութերը և քսայուղերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:

- Շինարարական մեքենաների վառելիքի լիցքավորումը և քսայուղերի հետ առնչվող բոլոր գործողությունները կիրականացվեն հատուկ մասնագիտացված կենտրոններում:

- Հնարավոր վնասվածքների, պատահարների դեպքում տուժածին կցուցաբերեն առաջին բուժօգնության, ապա, անհրաժեշտության դեպքում, կտեղափոխվի համայնքի բժշկական հաստատությունը:

- Շինարարական հարթակում կապահովվի արտակարգ իրավիճակների վարման մատյան, որը շինարար կապալառուն պարտավոր կլինի պատշաճ մակարդակով վարել:

- Շինարարական հրապարակում կապահովվեն արտակարգ իրավիճակների մասին պատմող և արձագանքման քայլերը լուսաբանող պաստառներ/պլակատներ:

Մասնավորապես՝ հակահրդեհային միջոցառումների նպատակով անհրաժեշտ է՝

- շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հագեցվեն հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով, առաջին բուժօգնության դեղատուփով, իսկ աշխատողներն անցնելու են դրանց ճիշտ օգտագործմանն, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում/պատրաստվածություն:

- Շինհրապարակում գտնվող էլեկտրական ենթակայանը, ավտոտրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի կայանման վայրերը պետք է համալրված լինի հակահրդեհային սարքավորումներով, միջոցներով:

- Շինհրապարակում նախատեսել հրշեջ հիդրանտի տեղադրում, հրդեհաշիջման համար ապահովել ջրաղբյուրների ճանապարհների և անցումների ազատ ելքերը,

- Տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ և այլն

- Մշտապես իրականացնել արտադրական հրապարակի, աշխատանքային հրապարակների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից,

- Նշանակել պատասխանատու, որի պարտավորությունների մեջ կմտնի հակահրդեհային միջոցառումների կիրառումը:

- Մշակել «Արտակարգ իրավիճակների ռիսկը կանխելու կամ հնարավոր չափով նվազեցնելու գործողությունների ծրագիր», որն իր մեջ կներառի անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ իրականացվող միջոցառումները և հրդեհային անվտանգությունը:

Նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով ապահովման դեպքում, հնարավոր կլինի նվազագույնի հասցնել արտակարգ իրավիճակների ռիսկերը, իսկ առաջացման դեպքում հնարավոր կլինի ձեռնարկել արագ և արդյունավետ հակազդման միջոցառումներ:

6.4.9. Աշխատանքի անվտանգություն և առողջություն

Առողջության և աշխատանքային անվտանգության միջոցառումները շինարարության փուլում կիրականացվեն կապալառուի կողմից՝ համաձայն ԲԿՊ-ում նկարագրված միջոցառումների:

Միջոցառումներից կարևորվում են հետևյալները.

- շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները, համայնքը և բնակիչները պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ:
- Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ):
- Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրազեկեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:
- Կիրականցվի հրապարակի ցանկապատում, կողմնակի անձանց մուտքը արգելող նշանների տեղադրում:
- Հրապարակում աշխատող բանվորական կազմին կտրամադրվեն անվտանգության միջոցներ, կապահովեն խմելու ջրի, կենցաղային կեղտաջրերի հեռացման և հանգստի կազմակերպան պայմանները և այլն:

Շինարարական աշխատանքների ժամանակ անհրաժեշտ է նախատեսել՝

ա) մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջտարածությունների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջտարածությունները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

- բ) հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,

- գ) շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

Աշխատողների համար նախատեսվող ժամանակավոր շինարարական տնտեսության շենքերի և շինությունների ցանկը ներկայացված է հայտի 3.4 բաժնում:

6.4.10. Փոխհարուցում

Ինչպես նախորդ ենթակետերում նշվել է, բնապահպանական միջոցառումների նպատակն է նվազեցնել գործունեության ազդեցությունը շրջակա միջավայրի վրա և վերականգնել բոլոր այն տեղամասերի նախնական վիճակը, որոնք կենթարկվեն գործունեության ազդեցության: Շինհրապարակի համար մշակվելու է տարածքների վերականգնման, կանաչապատման և բուսականության վերականգնման պլան:

Նախագծով նախատեսված աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը նախատեսվում է բարեկարգել և կանաչապատել, իրականացնել ցանկապատման աշխատանքներ: Կանաչապատումը ներառում է՝ սիզամարզի տեսքով աշխատանքներ և ծառատունկ: Ուսումնարանի ողջ տարածքում կանաչապատման ընդհանուր մակերեսը 5800 քմ /առկան և նախատեսվողը միասին/:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է՝

- բոլոր մակերեսներն այդ թվում ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնել մինչև սկզբնական վիճակը
- ամբողջ շին աղբը, նյութերի մնացորդները և սարքավորումները հեռացնել շինհրապարակից
- ապահովել տնկիների 90% կաջողականությունը:

7. ՌԻՍԿԵՐԻ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ ԵՎ ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՊԼԱՆ

Ռիսկերի նվազեցումը կարելի է ապահովել իրականացնելով մի շարք բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ամփոփվել են բնապահպանական կառավարման պլանում և կազմակերպել իրականացվող աշխատանքների մոնիթորինգ:

ԲԿՊ-ն իրենից ներկայացնում է շրջակա միջավայրի, մարդու առողջության ու շինարարների անվտանգության վրա հնարավոր բացասական ազդեցությունների նկարագրությունը, որոնք հնարավոր են ծրագրի իրականացման նախագծման, շինարարության և շահագործման փուլերում և դրանք կանխող, մեղմացնող միջոցառումների ցանկը:

ԲԿՊ պարունակում է նախատեսվող գործունեության բոլոր փուլերի ընթացքում (նախագծում, շինարարություն, շահագործում) կանխատեսված հնարավոր անցանկալի բացասական ազդեցությունները կանխելու և մեղմացնելու միջոցառումները, ինչպես նաև մոնիթորինգի գործողություններ ստուգելու համար շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքի համապատասխանությունը պլանավորված մեղմացնող միջոցառումներին:

Հիմնական կապալառուն պատասխանատու է լինելու ԲԿՊ-ում ներառված միջոցառումների իրականացման համար և իր հերթին համապատասխան պայմանագրային պարտավորություններ է նախատեսելու ենթակապալառուի հետ իր պայմանագրերում:

ԲԿՊ-ում նախանշված մեղմացնող միջոցառումների կատարումը և դրանց արդյունավետությունը ստուգելու նպատակով կիրականացվի կանոնավոր մոնիթորինգ, որի շրջանակներում բնապահպանության մասնագետի կողմից կիրականացվեն մոնիթորինգի ստուգայցեր՝ երկու շաբաթը մեկ անգամ (երկու անգամ մեկ ամսվա ընթացքում): Արդյունքները գրանցվելու են մոնիթորինգի ստուգաթերթիկում:

Տեխնիկական վերահսկողը պետք է իրականացնի ամենօրյա հսկողություն, որը ներառելու է նաև բնապահպանական, առողջության և աշխատանքային անվտանգության հարցերը: Տեխնիկական վերահսկողը պարտավոր է ժամանակին տեղեկացնելու կապալառուին նկատված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ:

Ծախսերի արդյունավետության տեսանկյունից նպատակահարմար է համարվել փոշու, աղմուկի, ջրի որակի և թրթռումների մակարդակի պարամետրերի չափագրումներն իրականացնել այն դեպքերում, եթե բողոքների գրանցամատյանում լինեն ազդակիրների կողմից համապատասխան բնույթի գանգատներ:

ԲԿՊ-ն, որը ներկայացված է հավելված 1-ում, ընդգրկվելու է ծավալաթերթերում և որպես անբաժանելի բաղադրամաս կցվելու է հիմնական կապալառուի հետ մրցութային և պայմանագրային փաստաթղթերին:

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՊԼԱՆ

Ծրագրի գործողությունները	Հնարավոր ազդեցությունները	Առաջարկվող մեղմացնող միջոցառումները	Մեղմացնող միջոցառման պատասխանատուն	Մոնիթորինգի պատասխանատուն
Մրցութային և պայմանագրային փաստաթղթերի պատրաստում	Բացասական ազդեցություններ՝ ուսումնարանի շինարարության և շահագործման փուլերում, որոնք անհրաժեշտ է հաշվի առնել աշխատանքային նախագծում,	<p>Աշխատանքային նախագիծը անհրաժեշտ է մշակել հաշվի առնելով ԲԿՊ-ում պլանավորված մեղմացնող միջոցառումները, որոնք պետք է ներառված լինեն նաև մրցութային և պայմանագրային փաստաթղթերում:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունների ձեռքբերում: - Տարածքում առկա ինժեներական ենթակառուցվածքների անջատման կամ տեղափոխման վերաբերյալ թույլտվության ձեռքբերում, սեփականատիրոջ հետ համաձայնեցում: 	Կապալառու	Տեխնիկական վերահսկողը
Շինաանձնակազմի, ուսումնարանի աշխատակիցների և աշակերտների, անվտանգություն	ԲԿՊ-ի ուսումնարանի վերակառուցման ծրագրի բնապահպանական պահանջների	<ul style="list-style-type: none"> - Անհրաժեշտ է նշանակել բնապահպանական/ աշխատանքային անվտանգության և արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում: - Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները, համայնքը և բնակիչները պետք է նախազգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ: 	Կապալառու	Տեխնիկական վերահսկողը

	<p>վհարժեք նախատեսումը և դրանց մասին տեղեկատվության պակասը կարող է հանգեցնել շրջակա միջավայրի վատթարացման:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը շրջակա տարածքների վրա: - Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ): - Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրազեկեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ: 		
<p>Հողային աշխատանքներ, շինանյութերի փոխադրումներ այլ ինարարական աշխատանքներ</p>	<p>Շին տեխնիկայի շահագործումից փոշու և վնասակար նյութերի արտանետումներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Օդի աղտոտման և փոշու կառավարում Օդի որակի չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքների դեպքում: - Անհրաժեշտ է իրականացնել շինհրապարակի պարբերական ջրցանում՝ փոշու արտանետումները նվազագույնի հասցնելու նպատակով: - Անհրաժեշտ է նվազագույնի հասցնել շինհրապարակում պահվող նյութերի և թափոնների քանակը և հնարավորինս ծածկել կուտակված նյութերը փոշու տարածումից խուսափելու համար: - Անհրաժեշտ է սահմանափակել մեքենաների արագությունը փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով: 	<p>Կապալառու</p>	<p>Տեխնիկական վերահսկողը</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Գոյություն ունեցող շինությունների վերակառուցման և նոր մասնաշենքի կառուցման ընթացքում հատուկ արողություններ կկիրառվեն շինարարական աղբի հեռացման համար: - Աշխատանքների ընթացքում կառաջանան շինարարական թափոններ և աղբ, որոնք անմիջապես կտեղափոխվեն և չեն առաջացնի կուտակումներ: - Նշված տարողությունները պետք է պահպանվեն տարածքում և անընդհատ ցողվեն ջրով՝ թափոններից գոյացած փոշու քանակը նվազեցնելու նպատակով: - Շրջակա տարածքները (մայթերը, ճանապարհները) պետք է զերծ պահվեն շինարարական աղբից՝ փոշին նվազագույնի հասցնելու նպատակով: - Շինարարական տրանսպորտային միջոցների պարապորդ շինհրապարակում չի թույլատրվի: 		
Թափոնների կառավարում	<p>Շինաղբի տեղադրում անհամապատասխան վայրերում:</p> <p>Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր նյութերի արտահոսքի</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն քանդման և շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար: - Քանդման և շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք է տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր: 	Կապալառու	Տեխնիկական վերահսկողը

	<p>պատճառով հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից : - Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն: - Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել: - Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու: Ընթացակարգերը - Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շինհրապարակում: - Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար: 		
<p>Կեղտաջրերի հեռացում</p>	<p>Ջրի որակ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարական անձնակազմը կօգտվի տարածքում գոյություն ունեցող կոյուղաջրերի հեռացման համակարգերից՝ կոյուղաջրերի հեռացումը շինհրապարակից պետք է իրականացվի ընդհանուր կոյուղու համակարգի միջոցով: - Շինարարական տրանսպորտային միջոցները և 	<p>Կապալառու</p>	<p>Տեխնիկական վերահսկողը</p>

		<p>սարքավորումները պետք է լվացվեն նախատեսված տարածքներում, բացառելով արտահոսքը շրջակա տարածքներ:</p>		
<p>Հետիոտների և երթևեկության ապահովություն</p>	<p>Շինարարական աշխատանքների հետևանքով հետիոտներին կամ հանրային տրանսպորտին սպառնացող ուղղակի կամ անուղղակի վտանգներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Շինարարության ազգային նորմերի համաձայն անվտանգություն և շինարարությանն առնչվող երթևեկության կարգավորում: - Պարզ տեսանելի ցուցանակներ, զգուշացնող նշաններ շինհրապարակում հանրությանը պոտենցյալ վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար, պետք է առկա լինեն պատնեշներ և շրջանցող ուղիներ: - Անձնակազմի կրթման համակարգ և երթևեկության կառավարման համակարգ, հատկապես՝ շինհրապարակ մուտք գործելու և հարակից տարածքում ծանր տրանսպորտի համար: Հետիոտների համար անվտանգ անցումներ երթևեկության զոնայում: - Համապատասխանեցնել աշխատանքային ժամերը երթևեկության ակտիվության հետ, խուսափել ակտիվ երթևեկությունից, մարդկանց ակտիվ տեղաշարժի ժամերին: - Երթևեկության ակտիվ կառավարում շինհրապարակում փորձված և հատուկ հանդերձավորված անձնակազմի կողմից, եթե վերջինս անհրաժեշտ է մարդկանց ապահով և հարմար անցուղարձի համար: - Պետք է ապահովվի անվտանգ և շարունակական 	<p>Կապալառու</p>	<p>Տեխնիկական վերահսկողը</p>

		մոտեցում դեպի գործող գրասենյակային շինությունները, խանութները և բնակելի շինությունները շինարարական աշխատանքների ընթացքում:		
Աղմուկի և թրթռումների կառավարում	Շինաշխատանքների արդյունքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակի աճ:	<ul style="list-style-type: none"> - Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակներին, չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում: - Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը: - Աղմկահարույց աշխատանքները անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին: - Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով: - Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը: 	Կապալառու	Տեխնիկական վերահսկողը
Շինհրապարակի վերականգնում Ուսումնարանի տարածքի բարեկարգում/ կանաչապատում		<ul style="list-style-type: none"> - Շինհրապարակից անհրաժեշտ է հեռացնել շինարարության հետ կապված բոլոր պարագաները, այդ թվում՝ չօգտագործված նյութերը, թափոնները, մեքենաները, սարքավորումները, ցանկապատումը և այլն: - Անհրաժեշտ է վերականգնել բոլոր վնասված կամ տեղահանված կոմունիկացիաները: - Մաքրել շինհրապարակը կենցաղային և այլ աղբից և հեռացնել յուղի, վառելիքի արտահոսքի հետքերը: 	Կապալառու Կապալառու	Տեխնիկական վերահսկողը

		<ul style="list-style-type: none"> - Մշակված ընդունման-հանձնման ակտի ստուգաթերթիկի բոլոր պահանջները: - Կատարել կանաչապատման/բարեկարգման աշխատանքները՝ համաձայն նախագծի բարեկարգման պլանների: - Ձեռնարկել տնկված թփերի և խոտածածկի պահպանումը և մոնիթորինգը բուսականության բարձր աճն ապահովելու համար: 	<p>Ուսումնարանի տնօրինություն/</p> <p>Կապալառու ուսումնարանի տնօրինություն</p>	
--	--	--	--	--

Մեղմացնող միջոցառումների ինդիկատորի արժեքը գնահատվում է ծրագրի արժեքի մոտ 1,2%

8. ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆՐԻ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	(ն՝վ է իրականացնում մոնիթորինգը)
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	ՀՏՀՀ
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինհրապարակ աղբի տեղափոխման երթուղիներ 	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	ՀՏՀՀ Ապարանի քաղաքապետարան
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս՝ Ապարան քաղաքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս՝ լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում 	Շինհրապարակ	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Վերահսկող խորհրդատու

Գոյություն ունեցող շենքի քանդում	<ul style="list-style-type: none"> - Քանդման ընթացքում ջրցան - Քանդման մնացորդների պահեստավորում հատուկ հատկացված տեղամասում և աշխատանքների ավարտից հետո ընդհանուր շինադրի հետ տեղափոխում քաղաքապետարանի կողմից հատկացված վայր - փայտե կոնստուկցիաներ, մետաղական մասերի և խողովակների օգտագործում շինարարության ընթացքում 	Շինհրապարակ	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Քանդման ընթացքում	Վերահսկող խորհրդատու
Հողային աշխատանքներ	<ul style="list-style-type: none"> - Հանված հողային գրունտները պահեստավորում են թույլատրված վայրում - Անհրաժեշտության դեպքում ետլիցք, ավելցուկի օգտագործում տարածքի բարեկարգման նպատակով - հողային զանգվածների և շինհրապարակի ջրցան 	Շինհրապարակ	Գործընթացների ստուգում	Հողային աշխատանքների ընթացքում	ՀՏՁՀ ՎԽ
Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Շինհրապարակի զննում	Շինարարության ընթացքում	ՀՏՁՀ ՎԽ
Իներտ շինանյութերի գնում	- Շինանյութերի գնում վստահելի մատակարարներից	Իներտ նյութերի պահեստ	Փաստաթղթերի ստուգում Գործընթացների ստուգում	Մատակարարման ընթացքում	ՀՏՁՀ ՎԽ
Կենցաղային	- Աղբամանների տեղադրում շինարարա-	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարության	ՎԽ

աղբի առաջացում	կան հրապարակում - Ապարանի քաղաքապետարանի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ			ողջ ընթացքում	Ապարանի քաղաքապետարանի վերահսկողություն
Շինարարական հրապարակի բարեկարգում	Շինարարական հրապարակի ժամանակավոր պահեստի /բետոնախառնիչի/ ապամոնտաժում, և տեղանքի բարեկարգում - Շինհրապարակի վերջնական մաքրում, տարածքի բարեկարգում և վերականգնում	Շինարարական հրապարակ, ժամանակավոր պահեստներ	Ստուգման գործընթացներ	Շինարարության ավարտական փուլ	ՀՏՀՀ ՎԽ
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	ՀՏՀՀ ՎԽ
Շինհրապարակի վերականգնում, կանաչապատում և տարածքի բարեկարգում	- Շինհրապարակը մաքրված է, նյութերը և թափոնները հեռացված են, - բոլոր մակերեսները, այդ թվում՝ ժամանակավոր օգտագործված տարածքները վերականգնված են, - շինհրապարակի տարածքը բարեկարգված է	Տեղամասեր կատարած ստուգայցեր	Շինհրապարակի զննում	Շինարարության ավարտին	ՀՏՀՀ, Ուսումնարանի տնօրինություն
Տարածքի բարեկարգում	Թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կանաչապատման բոլոր տե-	Ստուգայցեր	Շահագործման փուլ	ՀՏՀՀ, Ուսումնարանի տնօրին-

		ղամասերը			նույնություն
--	--	----------	--	--	--------------

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

- ՀՀ Օրենք «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին», 2014 թ. հունիսի 21:
- ԱԶԲ 2015, Բնապահպանական գնահատման և ուսումնասիրության շրջանակ:
- Շինարարական Կլիմայաբանություն 2011: ՀՀՇՆ II 7.01-2011 ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2011թ. սեպտեմբերի 26-ի N167-Ն հրաման:
- Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР1984, Москва.
- <http://xn--80aajzhcnfck0a.xn--p1ai/PublicDocuments/1310049.pdf>
- ՀՀ Կառավարության որոշում N 1325-Ն «Հանրային ծանուցման և քննարկումների իրականացման կարգը սահմանելու մասին», 19 նոյեմբերի 2014 թ.:
- www.arlis.am
- www.atdf.am
- ՀՀ կառավարության N 862-Ա որոշում: Անհատույց սեփականության իրավունքով գույք հանձնելու և քանդման (ապամոնտաժման) աշխատանքներ կազմակերպելու մասին: 25 օգոստոս 2016, URL: <https://www.e-gov.am/gov-decrees/item/27593/>:
- Ավտոմոբիլային տրանսպորտից մթնոլորտ արտանետվող վնասակար նյութերի հաշվարկման մեթոդական ցուցումներ, Մոսկվա, Հիդրոմետտիրատ – 1983:
- ՀԲ 2015: Բնապահպանական և սոցիալական գնահատման և ուսումնասիրության շրջանակ:
- ՀՀ կառավարության որոշում N160-Ն, 2 փետրվար, 2016թ: Բնակավայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիաների-ՍԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՐԱԳԱԾՈՏՆ ՄԱՐԶ ԱՊԱՐԱՆ ՀԱՄԱԵՔ

(նախընտանիք)

ՆԱՍԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅՆԿՈՒԹՅՈՒՆ **N 22**
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՆԱՏԱԿԱԳԾՄԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՔ)

06 04 2022թ

Օրյեկտ Հայաստանի ազգային ագրարային պետական համալսարանի Ապարանի մասնաճյուղի ու սուսնական մասնաշենքի և օժանդակ շինությունների կառուցման

(պրեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում, վերակազմում, գործառնական կառուցություն փոփոխություն)

բարձր ռիսկայնության աստիճան / IV կատեգորիա /

(ժանկրա բնույթում, հարցաթղթեր)

պշխատակրային

Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(Ռիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան), ինֆորմացիան փոփոխելու և այլն)

Գտնվելու վայրը Արագածոտնի մարզ համայնք Ապարան, բաղաբ Ապարան Գայի փողոց թիվ 17

(նախընտանիք, փողոցի անվանումները, շենքի հասցե, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող ՀՀ բաղաբաշինության կոմիտե

(Նախնական անվանումը, գտնվելու վայրը, Ֆեյհեմբոկ անվան տարածք, բնակության վայրը հետազոտության էլեկտրոնային ծածկ)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը կառուցապատողի ծայրը

(կառուցապատման կառուցված 22 օբյեկտների լուսանկարներով սահմանված կարգով հողամասի տրամադրման, անպատճ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը _____

(N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

ՆԱՍԱԳԾՎՈՂ ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ *Մ 1:500*)

1. Հողամասը գտնվում է բնակավայրերի հասարակական կառուցապատման
(հողամասի դիրքը բաղաբաշինական միջավայրում, դրա կառուցվածքը և գործառնական կառուցությունը)

2. (*) Հողամասի չափերը 2,23933 հա
(հողամասի սահմանները կոորդինատային կառուցմամբ, մակերեսը (հա))

3. Հողամասի առկա վիճակը հարթ կիսաբարեկարգ, հողամասում առկա է են
քանդակման ենթակա շենք, շինություններ
(տեխնիկ բնութագիրը, շենքերի (այդ թվում՝ քանդակման ենթակա) ստիպարությունը (պատկերներում), կառուցությունը, հարկայնությունը, շինարարական ելույթերը և այլն), կառուցապատումը, բարեկարգումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները առկա է
(անվտանգության աստիճանը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ջանքեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

6. (*) Կից հողամասեր լրացուցիչ ճշտում
(Նախագծման հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ աստղանիշային)

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային նուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ) առկա չէ
(նուշարձանի անվանումը, կարգավիճակը և այլն)

8. (*) Հատկազգծային սահմանափակումներ ոչ ունենում
(անհատական գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներատրանսպորտային ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՆԱՋՆԵՐԸ

(աստղանիշով () նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)*

<p>9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ <i>համաձայն «Հ կառավարության 19.03.2015 թ. N 596-Ն որոշման մշակել, աստիճանական մասնաշենքի և օժանդակ շինությունների կառուցման աշխատանքային նախագիծ»</i> <small><i>էլեկտր շտրաստանի շահագործության օրենսդրության և նորմատիվա-տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներից, առկա բարդաշենական ծրագրային փաստաթղթերի պահանջից կամ պահեց բացակայության դեպքում՝ նազմափոխված (կազմափոխվող) բարդաշենական միջավայրի պահանջներից:</i></small></p>	<p align="center"><u>6,0</u></p>
<p>9.1. (*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)</p>	<p align="center"><u>6,0</u></p>
<p>9.2. (*) հեռավորությունը հարևան հողակտրոններից (օբյեկտներից) (մետր)</p>	<p align="center"><u>12,0</u></p>
<p>9.3. թույլատրելի բարձրությունը (մետր)</p>	<p align="center"><u>2,4</u></p>
<p>9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառուցչի (կառուցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)</p>	<p align="center"><u>80 %</u></p>
<p>9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%))</p>	<p align="center"><u>համաձայն աշխատանքային նախագծի</u></p>
<p>9.6. կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով (%))</p>	<p align="center"><u>տանիքի զույր կարմրաշակետիկազույն կամ մոխրագույն, հաստորեն պահպանել կառուցման և շահագործման կանոնակարգով նախատեսված նորմերը</u></p>
<p>9.7. այլ պահանջներ</p>	<p align="center"><u>մշակել ժամանակացույց</u></p>
<p>10. Շողանաստվ գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ուղղամաստման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը</p>	<p align="center"><u>Պահանջներ դրություն ունեցող և նախագծվող ենթակառուցվածքների ու ջանքերի նկատմամբ</u></p>
<p>11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաօին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները</p>	<p><i>Կցվում է տեխ. պայմաններ (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i></p>
<p>12. (*) Ինժեներական ջանքեր և սարքավորումներ</p>	<p><i>Կցվում է տեխ. պայմաններ (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i></p>
<p>12.1. (*) ջրամատակարարում, կոյուղի, տաք ջրի մատակարարում</p>	<p><i>Կցվում է տեխ. պայմաններ (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i></p>
<p>12.2. (*) էլեկտրամատակարարում</p>	<p><i>Կցվում է տեխ. պայմաններ (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i></p>
<p>12.3. (*) գազամատակարարում</p>	<p><i>Կցվում է տեխ. պայմաններ (համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)</i></p>
<p>12.4. (*) էլեկտրոնային հաղորդակցության մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրքը</p>	<p><i>Կցվում է (համաձայն N 1 նախնախնամի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված նշանակության սովորույթի)</i></p>
<p>12.5. թույլ հոսանքներ</p>	<p align="center"><u>ստիմանված կարգի համաձայն</u></p>
<p>12.6. աղբահանություն</p>	<p align="center"><u>ստիմանված կարգի համաձայն</u></p>

13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում

ինժեներական պաշտպանության միջոցառումներ, կազմակերպել տարածքի ցրածեւացումը

14. Բարեկարգում

չդրական տարածքի բարեկարգում և կանաչապատում
զանգվածային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները կանաչապատում, սարքավորման ժողովներ, սանկցիոնում, ցմբուղ և այլն

15. Շինարարական կոտրելք

բնան, բարձրագույն և Բ կոնստուկցիաներ կրկնպատան բարձրորակ կոտրելք և այլն
(շինարարական նուրբերի օգտագործման վերաբերյալ տեսչարկությունները)

16. Պաշտպանական կառույցներ

սահմանված կարգի համաձայն
(նորմակարգ իրավասակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

17. Հակահրդեհային պահանջներ

ապահովել հակահրդեհային նորմատիվ պահանջները, համաձայնեցում
(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

քառ նորմերի

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

շինարարական տարածքը տարանջատել շրջակա միջավայրից, միջոցառումների ձեռնարկում
(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

ապահովել տրանսպորտի անխափան աշխատանքը, կազմել շինարարական աշխատանքների կազմակերպման ժամանակացույց

(տեսչարկություններ շինարարության նախագիծ անդամներին ապահովելու բարձրակարգ քաղաքային տնտեսական և արտադրողական օգնություն և փաստաթղթեր ապահովման միջոցներով)

21. Առաջադրանքի գործադրության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

3 (երեք) տարի, մեկ փուլ

(մշակում ևն առաջադրանքի գործադրության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

ԼՂԱՅՈՒՑԻՉ

22. Նախագծային փուլատարիների փորձարկելու քանակը և ներկայացվող պահանջներ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

համալիր փորձարկելու քանակ

(Հարստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձարկելու քանակը կամ նախագծային կաշիվագրողից՝ եզրում կատարելով համապատասխան իրավական ակտեր)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

Ապարանի համայնքապետարան, շահագրգիռ մարմիններ
(Վերջինս մարմին կամ Հաստատված Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված թվաքանակով շահագրգիռ մարմիններ են և նրանցից նախագիծը նախնական նախնականում և կամ Լ ձևի առաջադրանքի փորձարկման հնարավորությունը՝ N 1 հավելյալի 87-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական քննարկումներ

(Հարստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ մասնագիտական եզրակացությունների ստացում

ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված շահագրգիռ մարմիններ

(Չկում են տվյալ օրենքի համաձայնեցում օրենքով սահմանված պահանջները նախնական և բնական պահանջարկում և այլ փորձարկման մարմիններ են, ինչպես նաև N 1 հավելյալի 80-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական նկարագրողների ակտիվացմանը արտադրողի նկատմամբ)

26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում

27. Այլ պայմաններ

նախագծի կազմը և բովանդակությունը համապատասխանեցնել ՀՀ բաղադրաչիտության կոմիտեի նախագահի 11.09.2017թ. հ.128-Ն նրամանակ հաստատված գրույթներին, նախագիծը համաձայնեցման ենթկապակցի 2 օրինակով

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՐԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ

Կ. Ե. ԱՐԱՍՏՅԱՆ

տնտեսագրությունը, անունը, ստորագրությունը

